

Hyvinvointipalvelualue Toimintakertomus 2018

(Kuva: Ville Höhkanen)

Sisällys

JOHDANTO.....	1
ORGANISAATORAKENNE	2
LAUTAKUNTA.....	2
TALOUS.....	5
VARHAISKASVATUSPALVELUT	6
PERUSOPETUS- JA LUKIOKOULUTUSPALVELUT	10
KULTTUURI- JA VAPAA-AJANPALVELUT	12
PERHEPALVELUT	27
SAIRAUKSIEN EHKÄISY JA HOITOPALVELUT	30
AIKUISTEN PSYKOSOSIAALISET PALVELUT.....	35
VAMMAISTEN PALVELUT.....	38
IKÄIHMISTENPALVELUT	41

Johdanto

Vuosi 2018 oli työntäyteinen. Palveluissa oli toisaalta selkeästi kasvua ja toisaalta kysyntä väheni. Molemmat vaativat muutoksia ja teettävät töitä. Haasteena oli ja on edelleen saada resurssit kohdennettua mahdollisimman viisaasti.

Varhaiskasvatuksen läsnäolopäivien määrä on noussut 13 % vuodesta 2014. Erityisesti vuorohoidon tarve on lisääntynyt. Tätä varten on päätetty Jyväskylän päiväkodin laajentamisesta. Perusopetuksen osalta yksi aikakausi päättyy parin vuoden kuluttua valtuuston kesäkuun kouluverkkopäätöksen myötä, kun kaupungin perusopetus keskitetään yhteen yksikköön. Vapaa-ajan palvelut ovat monipuoliset, tarjonta on laajaa ja osallisuusmaksut kohtuulliset. Harrastustoimintaa on tarjolla laajasti kaiken ikäisille. Erityismaininnan ansaitsee 50 vuotta täyttänyt Kemijärven kansalaisopisto.

Lapponiasta on kehitetty hyvinvointikeskus toimintoja keskittämällä ja palveluja muuttamalla. Kotihoito siirtyi Lapponiaan, kun vuodeosastot yhdistettiin alkuvuonna. Työllisyysyksikön kehittämä toimintamalli on osoittanut menestykseksi ja se on herättänyt mielenkiintoa muualla Suomessa. Ikäihmisten palveluja kehitetään laajasti paikkakunnan väestörakenteesta johtuen.

Vuoden aikana saatiin hankerahoitusta ilahduttavan paljon. Se on mahdollistanut toiminnan kehittämistä ja jopa joitakin palveluita, kuten esim. koulujen kerhotoimintaa tai asukastupatoimintaa, mihin ei välttämättä kaupungin resursseilla olisi kyetty.

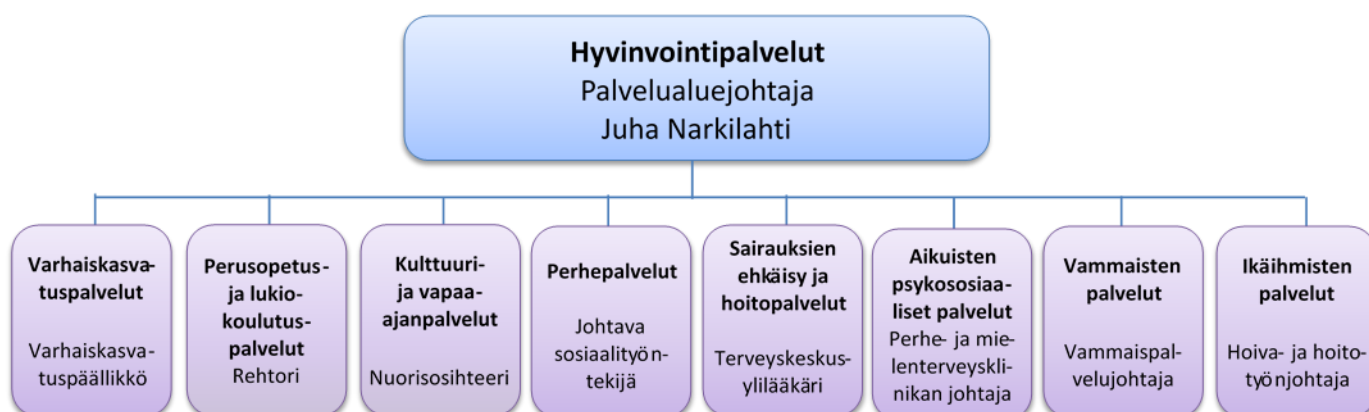
Tässä muutamia huomioita vuoden 2018 toiminnasta. Sitä on avattu tarkemmin käsillä olevassa toimintakertomuksessa vastuualueittain.

Kiitos vuodesta 2018 koko palvelualueen työntekijöille, luottamushenkilöille, yhteistyökumppaneille ja asiakkaille.

HYVINVOINTILAUTAKUNTA

ORGANISAATORAKENNE

LAUTAKUNTA

Hyvinvointilautakunnan jäsenet

Kotilaine Jarkko	palvelusuunnittelija	puheenjohtaja	(Vas.)	varajäsenet
Laurila Pirjo	johtava hoitaja, eläkel.	varapj.	(Kesk.)	Wahlsten Rainer
Jokiniemi Maija (24.9.2018 asti)	lähihoitaja	jäsen	(Peruss.)	Kerkelä Raili
Kerkelä Mauno	konduktööri, yrittäjä	jäsen	(Kesk.)	Jokiniemi Matti (24.9.2018 asti)
Kilpeläinen Auvo	YM, Sosiaali- ja terveysjohtaja, evp.	jäsen	(Kok.)	Särkelä Jorma
Ruopsa Harri	kehitysinsinööri	jäsen	(Kesk.)	Sutinen Hannaliisa
Sirviö Johanna (25.9.2018 alkaen)	opiskelija	jäsen	(Peruss.)	Alajoutsijärvi Pentti
Tervola Mari	asiakkuuspäällikkö	jäsen	(Kesk.)	Savolainen Tapani (25.9.2018 alkaen)
Narkilahti Juha	palvelualuejohtaja	esittelijä		Helisten Tuula
Kuvaja Tuula	talous- ja kehittämisjohtaja	pöytäkirjanpitäjä		
Kangas Esa	kauppateknikko	Kh:n edustaja	(Peruss.)	Lehtola Joonas

Lautakunnan kokoukset toimintavuonna 2018

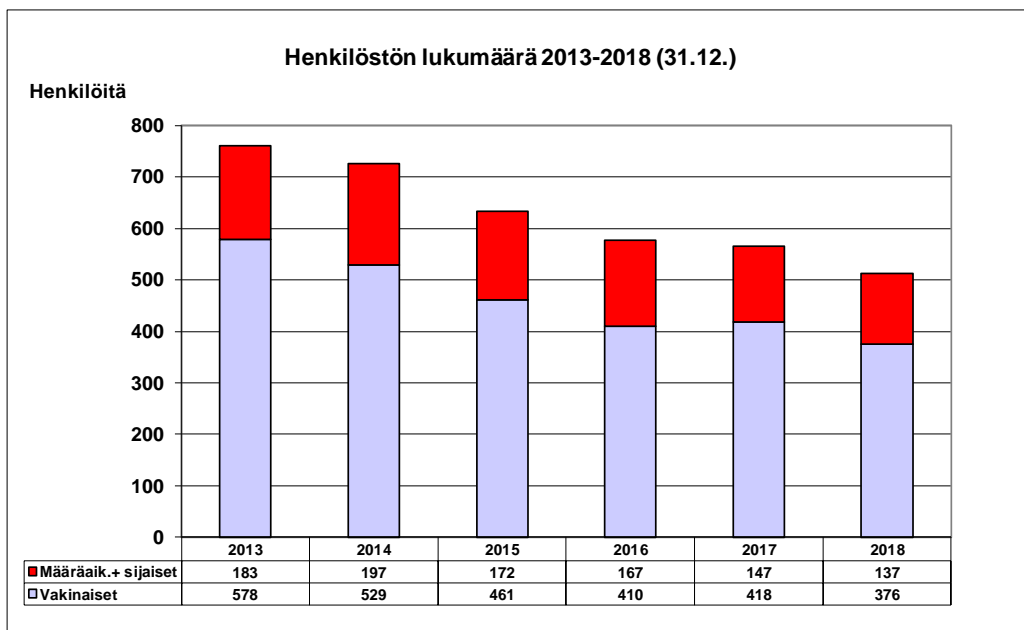
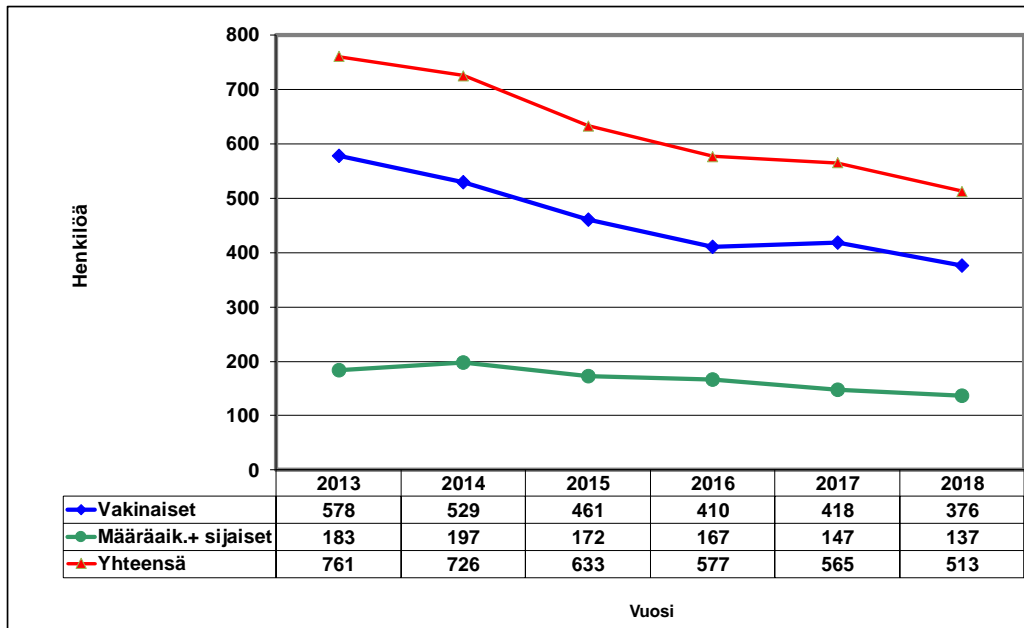
Hyvinvointilautakunta kokoontui kertomusvuonna 12 kertaa ja käsitteli kokouksissaan 167 pykälää ja 16 salaisella listalla ollutta pykälää.

Kertomusvuonna lautakunnan esittelijänä toimi palvelualuejohtaja Juha Narkilahti. Lautakunnan pöytäkirjanpitäjänä toimi talous- ja kehittämisjohtaja Tuula Kuvaja.

HENKILÖSTÖ

Hyvinvointipalveluissa oli 31.12.2018 yhteensä 513 henkilöä. Henkilöstöstä 376 oli vakinaisessa palvelussuhteessa. Henkilöstöluvut sisältävät myös sivutoimiset tuntiopettajat sekä työllistetyt. Työllistettyjä oli 31.12.2018 4 henkilöä.

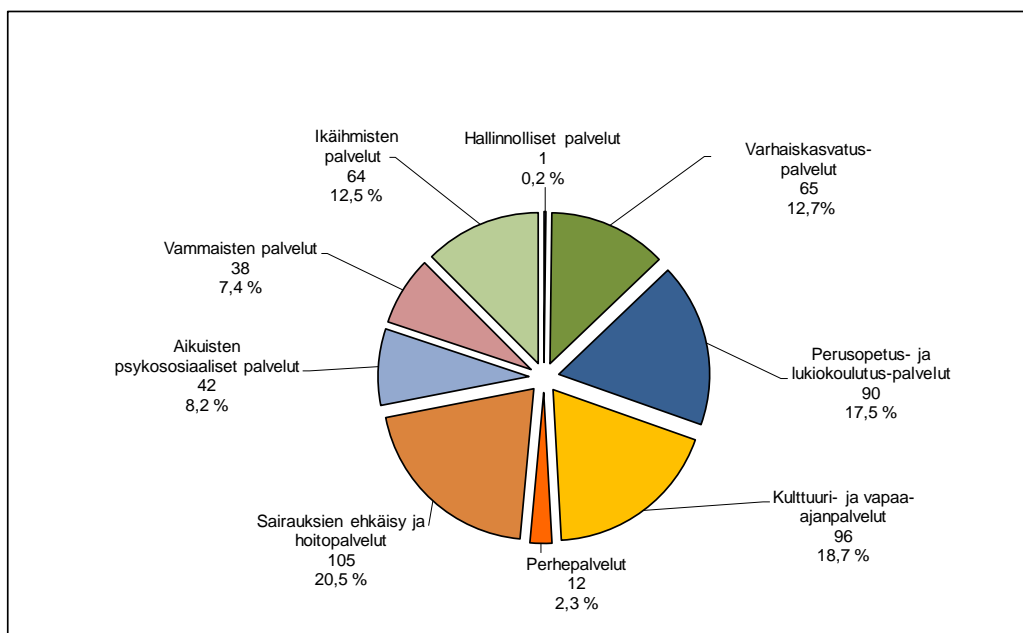
Henkilöstömäärän kehitys 2013 – 2018 (31.12.)

Henkilöstön lukumäärät yksiköittäin 31.12.2018:

Yksikkö	Vakinainen	Määräaikainen	Työllistetyt	Yhteensä
Hallinnolliset palvelut	1	0	0	1
Varhaiskasvatuspalvelut	49	16	0	65
Perusopetus- ja lukiokoulutuspalvelut	71	18	1	90
Kulttuuri- ja vapaa-ajanpalvelut	35	61	0	96
Perhepalvelut	10	2	0	12
Sairauksien ehkäisy ja hoitopalvelut	94	11	0	105
Aikuisten psykososiaaliset palvelut	28	12	2	42
Vammaisten palvelut	31	7	0	38
Ikäihmisten palvelut	57	6	1	64
Yhteensä	376	133	4	513

Henkilöstö toimipaikoittain

Hyvinvointipalveluiden henkilöstö toimipaikoittain 31.12.2018

Talous

Talouden toteutuma vastualueittain

Hyvinvointipalvelualue	TP 2016	TP 2017	TA+MUUT 2018	TP 2018	Poikkeama
MENOT	-56 038 552	-56 250 711	-52 694 540	-55 888 467	-3 210 202
TULOT	6 200 994	5 827 240	5 121 880	5 645 932	632 166
NETTOMENO	-49 837 558	-50 423 471	-47 572 660	-50 242 535	-2 578 036
Johtaminen					
MENOT	-1 158 233	-637 572	-622 270	-513 564	107 706
TULOT	221 952	198 010	322 270	198 776	-123 494
NETTOMENO	-936 281	-439 562	-300 000	-314 788	-14 788
Varhaiskasvatuspalvelut					
MENOT	-2 314 557	-2 800 687	-2 779 800	-3 047 793	-267 993
TULOT	314 464	323 895	366 500	275 923	-90 577
NETTOMENO	-2 000 093	-2 476 792	-2 413 300	-2 771 870	-358 570
Perusopetus- ja lukiokoulutuspalvelut					
MENOT	-6 943 766	-6 710 544	-6 875 090	-6 793 314	81 776
TULOT	164 413	90 819	125 090	245 875	170 785
NETTOMENO	-6 779 354	-6 619 725	-6 750 000	-6 547 439	252 561
Kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut					
MENOT	-3 840 824	-3 931 582	-3 870 400	-3 848 840	21 560
TULOT	622 515	607 161	713 150	672 979	17 943
NETTOMENO	-3 218 309	-3 324 421	-3 157 250	-3 175 861	39 503
Perhepalvelut					
MENOT	-2 537 937	-1 740 676	-1 625 000	-2 611 770	-986 770
TULOT	336 190	253 879	155 000	300 034	145 034
NETTOMENO	-2 201 747	-1 486 797	-1 470 000	-2 311 736	-841 736
Sairauksien ehkäisy- ja hoitopalvelut					
MENOT	-20 424 992	-20 082 215	-19 659 200	-21 443 024	-1 800 099
TULOT	2 002 741	1 681 797	1 845 500	2 062 199	216 699
NETTOMENO	-18 422 251	-18 400 418	-17 813 700	-19 380 825	-1 583 400
Aikuisten psykososiaaliset palvelut					
MENOT	-3 043 644	-3 270 315	-2 985 350	-3 241 033	-255 683
TULOT	280 235	269 660	201 000	361 707	160 707
NETTOMENO	-2 763 409	-3 000 656	-2 784 350	-2 879 326	-94 976
Vammaisten palvelut					
MENOT	-4 285 607	-4 726 185	-4 332 270	-4 630 451	-298 181
TULOT	371 004	492 350	448 210	480 139	31 929
NETTOMENO	-3 914 603	-4 233 835	-3 884 060	-4 150 312	-266 252
Ikäihmisten palvelut					
MENOT	-11 469 255	-12 350 935	-9 945 160	-9 758 678	186 482
TULOT	1 887 481	1 909 668	945 160	1 048 300	103 140
NETTOMENO	-9 581 774	-10 441 267	-9 000 000	-8 710 378	289 622

VARHAISKASVATUSPALVELUT

Varhaiskasvatuslaki ja varhaiskasvatussuunnitelman perusteet

Uusi varhaiskasvatuslaki – ja asetus astuivat voimaan 1.8.2018. Laissa korostuu lapsen edun ensisijaisuus, jonka mukaan varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä tai siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu. Lasten ja huoltajien osallisuus ja vaikuttaminen ovat myös vahvasti esillä laissa.

Lain mukaan kunnan on myös pyrittävä järjestämään varhaiskasvatusta lähellä palvelujen käyttäjiä ottaen huomioon asutuksen sijainti ja liikenneyhteydet. Lisäksi kuntien on järjestettävä vuorohoitoa siinä laajuudessa kuin kunnassa on siihen tarvetta.

Laissa ja asetuksessa säädetään myös henkilöstön mitoituksesta. Näiden asiakirjojen mukaan päiväkodissa tulee kasvatusta, opetusta ja hoitotehtävissä olla varhaiskasvatuksessa olevien lasten määrään, heidän ikäänsä ja varhaiskasvatuksessa päivittäin viettämäänsä aikaan suhteutettuna riittävä määrä henkilöitä, joilla on varhaiskasvatuksen opettajan, sosionomin tai lastenhoitajan kelpoisuus. Mitoituksesta huolehtiminen on lisännyt määräraikaisten sijaisten palkkaamista, jotta lain vaatima mitoitus toteutuu myös niinä päivinä, kun henkilöstöä on poissa.

Varhaiskasvatuslain myötä myös henkilöstön nimikkeet muuttuivat ja kunnilla oli mahdollisuus muuttaa nimikkeet lain mukaiseksi. Varhaiskasvatuspalveluissa nimikkeet muutettiin 1.11.2018 alkaen siten, että lastentarhanopettajan nimike muutettiin varhaiskasvatuksen opettajan nimikkeeksi ja päivähoitajan nimike varhaiskasvatuksen lastenhoitajan nimikkeeksi.

Uutena asiana lain myötä tuli myös varhaiskasvatuksen tietovaranto Varda. Tietovarannon tarkoituksena on muun muassa mahdollistaa varhaiskasvatustietojen tietoturvallinen ja keskitetty sähköinen kokoaminen, käsittely ja luovuttaminen henkilön itsensä tai tämän laillisen edustajan ja tietoja tarvitsevien viranomaisten tai tutkijoiden käyttöön. Viranomaiset voivat käyttää lakisääteisten tehtäviensä hoitamiseksi tarpeellisia tietovarantoon tallennettuja tietoja. Opetushallitus vastaa Vardan (tietovaranto) toiminnasta. Vardan käyttöönotto eteni siihen annetun aikataulun mukaisesti.

Opetushallitus antoi 19.12.2018 kunnille velvoittavan määräyksen laatia paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma noudattaen sitä, mitä varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa 2018 on määrätty. Paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma tulee ottaa käyttöön elokuussa 2019. Paikallisen suunnitelman laadintatyö aloitettiin joulukuussa 2018 ja sitä jatketaan v.2019.

Päiväkodit laativat yksikkökohtaiset vuosittaiset kehittämissuunnitelmat, jotka pohjautuvat varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin sekä paikalliseen varhaiskasvatussuunnitelmaan. Toiminnassa huomioitiin kunkin yksikön kehittämisalue ja sitä myös arvioitiin toimintakauden aikana. Varhaiskasvatuspalveluiden yhteiseksi kehittämiskohteeksi v. 2019 otettiin Pedagogiikka näkyväksi- teema. Teeman käsittely aloitettiin marraskuussa järjestämällä pedagogisia kahviloita (koulutustilaisuuksia) päiväkodeittain.

Esiopetus ja oppilashuolto

Esiopetusta järjestettiin 700 tuntia toimintavuoden aikana ja toiminta oli esiopetussuunnitelman perusteiden sekä paikallisen esiopetussuunnitelman mukaista. Toiminnassa

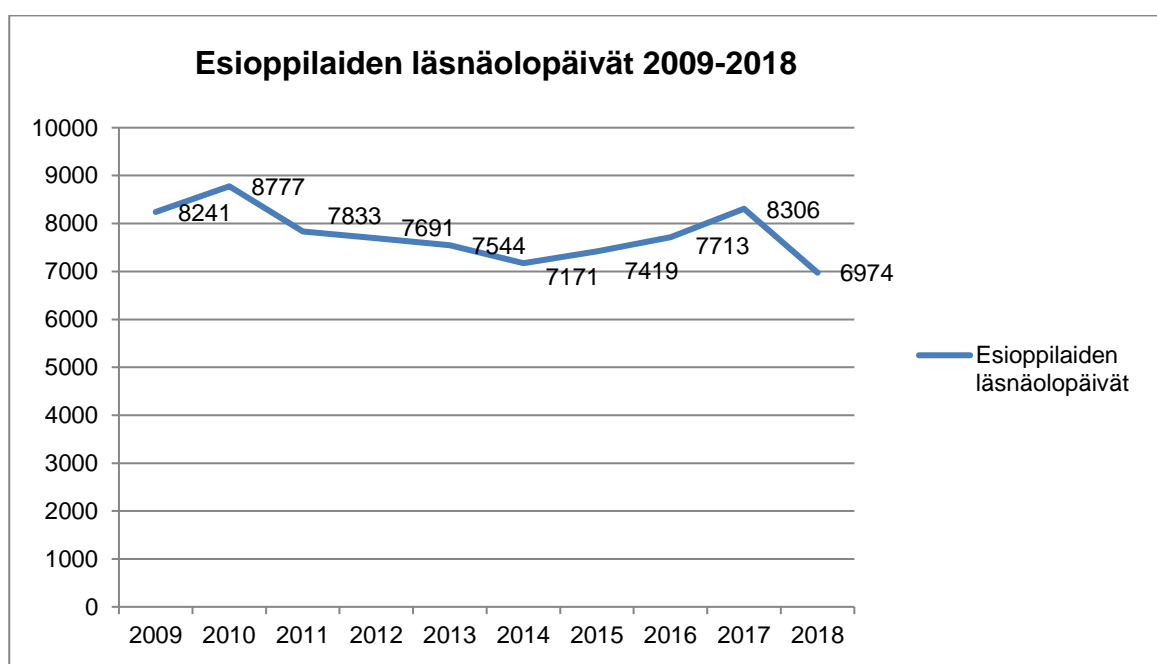

painottui erityisesti liikunta, yhteistyö- ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen sekä leikin avulla oppiminen.

Esiopetusyksikköinä olivat Kallaan päiväkoti, Jyväskylänpuiston päiväkoti ja Särkelän päiväkoti, jonka esiopetustilat ovat Särkelän koululla.

Esiopetusryhmät tekivät yhteistyötä lähikoulun kanssa muun muassa koulujaksojen, kummioppilastoiminnan, koulukuljetusten sekä esikoululaisten tiedonsiirtopalaverien sekä muiden yhteistyökäytänteiden muodossa.

Askel-hanke toteutti Fun Friends- menetelmää kaikissa esiopetusryhmissä yhteistyössä esiopettajien kanssa. Ohjelmassa harjoiteltiin lasten omien tunteiden ymmärtämistä sekä muiden tunteiden huomioimista. Lisäksi tavoitteena on lapsen myönteisen minäkuvan vahvistuminen. Ohjelmassa pyritään myös vanhempien osallistamiseen, jotta opitut taidot siirtyisivät osaksi kodin arkea.

Oppilashuolto on tärkeä osa esiopetuksen toimintakulttuuria. Oppilashuolto on sekä yhteisöllistä että yksilökohtaista oppilashuoltoa. Yhteisöllisessä oppilashuoltotyössä seurataan, arvioidaan ja kehitetään esiopetusyhteisön ja ryhmien hyvinvointia. Esiopetuksen oppilashuoltotyötä sekä oppilashuoltotyöryhmän toimintaa arviointiin ja kehitettiin toimintavuoden aikana. Yhteisölliselle oppilashuoltotyöryhmälle laadittiin vuosikello, johon on sisällytetty kaikki ne toiminnot, jotka kuuluvat oppilashuoltotyöhön.

Yleistä varhaiskasvatuspalveluista

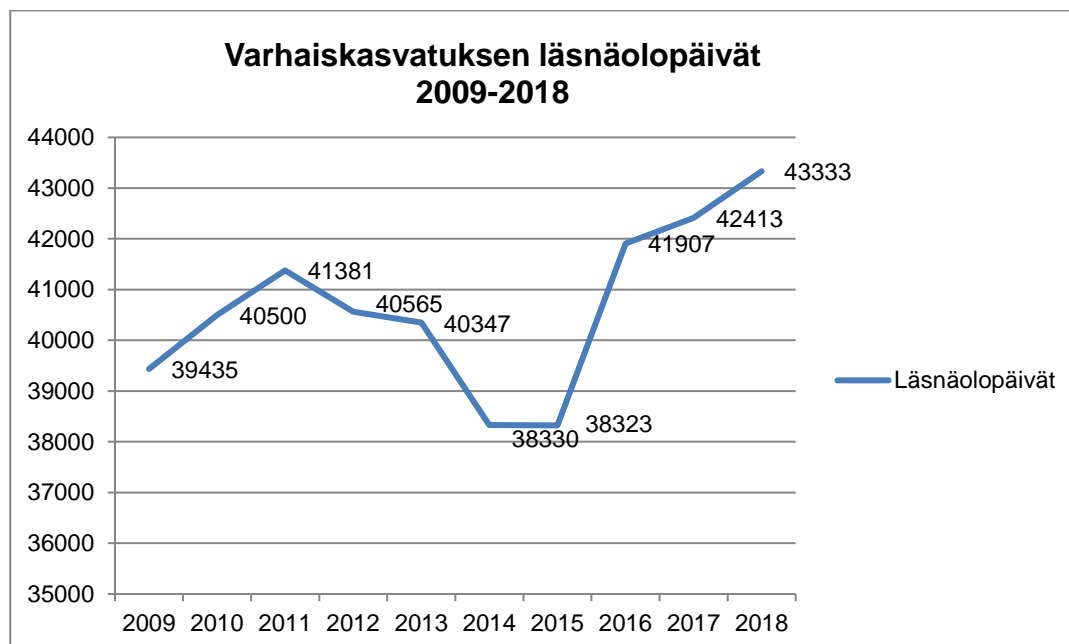
Varhaiskasvatusta järjestettiin Kallaan, Jyväskylänpuiston, Särkelän ja Metsämiehentien päiväkodeissa. Perhepäivähoitajia oli yksi, joka työskenteli omassa kodissa keskustan alueella.

Vuorohoidon tarve kasvoi merkittävästi v. 2018 aikana. Tähän vastattiin keskittämällä vuorohoito Jyväskylänpuiston päiväkotiin omaksi lapsiryhmäksi. Vuorohoitoryhmän perustamiseen liittyvän tilaratkaisun vuoksi päiväkodin esiopetusryhmä siirtyi 1.8.2018 alkaen väistötiloihin Kuumaniemenkatu 2:een.

Jyväskylänpuiston päiväkodin laajennukseen liittyvä hankeohjelman laadinta aloitettiin syksyllä 2018. Hankeohjelman laadintaa on edeltänyt varhaiskasvatustarpeiden v.2016 laatima palveluverkkoselvitys sekä konsulttiyhtiö BDON:n v. 2018 julkaisema palveluverkkomalli, jossa vertailtiin kolmea eri mallia varhaiskasvatustarpeiden järjestämiseksi. Kaupunginvaltuusto päätti kesäkuussa 2018, että laajennus tehdään Jyväskylänpuiston päiväkodin läheisyyteen. Lähtökohtana laajennukselle oli myös se, että varhaiskasvatuksessa on jouduttu useampana vuonna vastaamaan varhaiskasvatustarpeeseen tekemällä kiireellisiä muutostöitä eri kaupungin yksiköihin. Palveluverkkoselvityksillä on pyritty löytämään pysyvämpää ratkaisua palvelujen järjestämiseen. Toteuttamisaikataulu on laadittu hanketyöryhmässä.

Käyttösuunnitelmassa oli asetettu keskeisiksi tavoitteiksi paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman käyttöönotto, sähköisen asiointin kehittäminen sekä palvelutarpeeseen vastaaminen. Tavoitteisiin päästiin suunnitellusti.

Talousarvioissa tuli ylitystä, johon vaikutti 1.3.2018 voimaan astunut asiakasmaksulaki, mikä vähensi asiakasmaksuista saatuja tuottoja. Ylitykseen vaikutti myös lisääntyneet henkilöstökulut erityisesti vuorohoidon osalta.

Yhteistyö sekä muu toiminta

Monialainen neuvolatyöryhmä aloitti toimintansa. Neuvolatyöryhmän toimijat tulevat varhaiskasvatuksesta, lasten neuvolasta, perhe- ja mielenterveysklinikalta sekä perhesosiaalityöstä. Työryhmän tehtävänä on konsultoida ja suunnitella lasten ja perheiden seurannan, tuen ja tutkimusten mahdollisimman tarkoituksenmukaisesta järjestämisestä. Tällaisen järjestelmällisen yhteistyön avulla saadaan työryhmään osallistuvien ammattitaito ja osaaminen parhaiten lasten ja perheiden hyödyksi. Myös asioiden hoito perheiden kannalta nopeutuu ja muuttuu joustavammaksi.

Hyvinvointipalvelujen palvelualueella alkoi yhteistyössä järjestetty Neuropsykiatrinen valmennus- koulutus (Nepsy) . Koulutus jatkuu v. 2019. Nepsy on ohjauksellinen ja tavoitteellinen kuntoutusmenetelmä, joka on suunnattu lapsille, nuorille sekä niille aikuisille, joilla on neuropsykiatrisia erityisvaikeuksia.

Huoltajille suunnattu asiakaskysely toteutettiin marraskuussa 2018. Kyselyn palaute käydään läpi päiväkodeittain sekä annetaan siitä yhteenveto vanhemmille v. 2019 alkuvuodesta.

Yhteistyötä tehtiin muun muassa perusopetuksen, liikuntatoimen, kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelujen sekä suun terveydenhuollon kanssa. Varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen suunnattu kulttuuritarjonta näkyi lukuisina teatteri, musiikki- ja tanssiesityksinä, joihin osallistuttiin mahdollisuuksien mukaan.

Varhaiskasvatuspalvelut olivat mukana paikkakunnalla ensimmäistä kertaa järjestettävässä Perheiden päivä- tapahtumassa 24.3.2018. Tapahtumassa lasten, nuorten ja lapsiperheiden kanssa toimivat tahot esittelivät toimintaansa sekä tulevia tapahtumia.

Hillatien koulun taksvärkkipäivän tuotto lahjoitettiin kemijärveläisten lasten ja nuorten hyväksi. Tuotto jaettiin tasan Kemijärven varhaiskasvatuksen ja Ystävien Yhdistyksen kesken. Varhaiskasvatus käytti saamansa tuoton päiväkotien ulkoiluvälineiden uusimiseen sekä erilaisiin liikuntavälineisiin.

Tiedottaminen oli edelleen yhtenä päiväkotien kehittämisen kohteena. Päiväkodit jatkoivat tiedottamisen kehittämistä parantamalla tiimien välistä tiedottamista, tiedottamista vanhempien kanssa sekä tiedottamista eri yhteistyötahojen kanssa. Päiväkodit tehostivat edelleen erilaisten yhteisten kalentereiden ja muistivihkojen käyttämistä. Vanhempien kanssa otettiin lisäksi käyttöön sähköpostiryhmät, jonka kautta henkilöstö kertoi lapsiryhmänsä ja päiväkotinsa toiminnasta ja jakoivat tietoa ajankohtaisista asioista.

Päiväkotien toiminnassa huomioitiin erityisesti lasten osallisuus toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa, liikunnan lisääminen lasten varhaiskasvatuspäivään sekä lähiympäristön tuomien mahdollisuuksien hyödyntäminen.

Hankkeet

Kemijärven varhaiskasvatuspalvelut sai jatkorahoitusta Liikunnallisen elämäntavan paikallinen kehittäminen - hankkeelle. Hankkeen tavoitteena oli kehittää varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toimintakulttuuria siten, että se tukee ja mahdollistaa lasten liikkumisen huomioiden alle kouluikäisten lasten valtakunnalliset liikuntasuosituksen.

Hankkeen aikana lapsille järjestettiin erilaisia liikuntatapahtumia. Valtionavustuksen saamisen yhtenä ehtona oli yhteistyön tekeminen paikallisten ulkopuolisten liikuntatoimijoiden kanssa. Tämä toteutettiin järjestämällä syksyllä lasten olympialaiset sekä liikunnalliset työpajat päiväkodeittain yhteistyössä Ystävien yhdistys ry:n kanssa. Henkilöstölle järjestettiin koulutuksia yhteistyössä Lapin Liikunta ry:n kanssa. Koulutuksina olivat Vekaravipellys-koulutus sekä Liikuntaa pienissä tiloissa- koulutus. Hanke päättyi 31.12.2018.

Rovaniemen varhaiskasvatuspalvelut koordinoi Opetushallituksen rahoittamaa Varhaiskasvattaja verkossa- hanketta. Kemijärven varhaiskasvatuspalvelut ovat v.2018 -2019 yhteistyökumppani hankkeessa. Hanke käynnistyi syksyllä 2018. Hankkeessa järjestetään yhteisiä koulutuksia sekä työpajoja, joihin osallistuvat molempien kaupunkien varhaiskasvatuspalveluiden henkilöstöä. v.2018 järjestettiin marras-joulukuussa koulutuskokonaisuus aiheena Verkkokokousvälineiden ja pilvipalveluiden käyttö pedagogisessa työssä. Koulutus toteutettiin kahden lähiopetuspäivän sekä niiden väliin sijoittuvan ohjatun tekemällä oppimisen osion yhdistelmänä. Koulutukset jatkuvat v.2019.

Opetushallituksen koordinoiman varhaiskasvatuksen kehittämisverkosto LOISTON tavoitteena on vahvistaa varhaiskasvatuksen alueellista ja kansallista kehittämistä. Kehittämisverkosto

tukee varhaiskasvatussuunnitelmien toimeenpanoa paikallisella tasolla vahvistaen pedagogiikkaa, toimintakulttuuria, johtamista sekä seuranta- ja arviointia.

LOISTO on jaettu kahteentoista alueelliseen verkostoon, jotka toimivat alueellisen kehittämisen rakenteina. Jokaiselle alueverkostolle on nimetty oma koordinaattori, joka vastaa alueverkostojen tapaamisten koollekutsumisesta ja järjestelyistä. Lapin alueen koordinaattorina on toiminut Kemijärven kaupungin varhaiskasvatuspäällikkö. Tehtävä hoidetaan omien työtehtävien ohella.

PERUSOPETUS- JA LUKIOKOULUTUSPALVELUT

Oppilas- ja opiskelijamäärät 31.12.2018, suluissa tilanne 31.12.2017:

Hillatien koulu 197 (200) oppilasta

Isokylän koulu 151 (171)

Särkelän koulu 127 (116)

Kemijärven lukio 65 + 13 kaksoistutkintoa opiskelevaa (76 + 9).

Perusopetus- ja lukio yhteensä: 553 oppilasta (572).

Opetussuunnitelman toteutuminen

Koulujen opetus pohjautuu opetussuunnitelmaan, jota opettajat opetuksessaan noudattavat. Yksittäisten oppituntien ja koko koulun yhteisten tapahtumien, tempausten, teemapäivien ja retkien toteuttamisessa on noudatettu opetussuunnitelman määräyksiä ja tavoitteita. Luokilla 1-8 käytössä on ollut uusi opetussuunnitelma ja luokalla 9 opetus pohjautui vanhaan opetussuunnitelmaan. Lukiossa vuositasot 1-3 kulkevat uuden opetussuunnitelman mukaan.

Kodin ja koulun välinen yhteistyö

Kodin ja koulun välistä yhteistyötä on toteutettu monessa muodossa. Puhelinkeskustelut, yhteydenpito Wilman välityksellä, vanhempainvartit ja vanhempainillat ovat kiinteä osa koulun arkea. Vanhempia on myös kutsuttu koulun tapahtumiin ja niihin vanhemmat osallistuvatkin aktiivisesti.

Peruskouluilla toimivat vanhempainneuvostot. Neuvostot osallistuvat koulun toiminnan suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin. Vanhempainneuvostot ovat koulujen yhteistyöelimiä, jotka omalta osaltaan tukevat koulujen kasvatustyötä. Vanhempainneuvostoihin valitaan 1 - 2 jäsentä joka luokkatasolta ja kokoukset ovat avoimia eli kaikki vanhemmat ovat tervetulleita.

Oppilas- ja opiskelijahuolto

Koulukohtaisen oppilas- ja opiskelijahuoltoryhmän kokoontumisia on kouluilla säännöllisesti niin peruskoulussa kuin lukiossa. Ryhmään kuuluvat rehtori/koulunjohtaja, erityisopettajat, luokanopettaja/-valvoja, koulukuraattori sekä kouluterveydenhoitaja. Koulukohtainen oppilashuoltoryhmä keskustelee, suunnittelee ja arvioi oppilashuoltoon liittyvistä asioista.

Oppilaskohtaisia asioita varten perustetaan tapauskohtaisesti oppilaskohtainen moniammatillinen asiantuntijaryhmä, jossa yksittäisen oppilaan asioita käsitellään. Tähän ryhmään pyydetään aina mukaan myös huoltaja ja oppilas. Oppilaskohtaisen ryhmän kokoontumisia on säännöllisesti ja ne ovat lisääntyneet merkittävästi.

Näiden lisäksi opetuksen järjestäjällä on oppilas- ja opiskeluhuollon ohjausryhmä, jonka tehtävänä on suunnitella ja arvioida kunnan oppilas- ja opiskeluhoitotyötä. Vuonna 2018 tämän ryhmän työskentely on saatu aktivoitua ja siten koko kaupungin oppilas- ja opiskeluhoitotyötä kehitettyä.

Terveystoiminta ja kuraattori ovat tavattavissa kouluilla säännöllisesti ja asiointi heidän kanssaan onnistuu nopeasti. Terveystoiminta on tavattavissa kouluilla 1-3 päivää viikossa. Sekä kuraattorin että terveystoimintajärjestäjän vastaanotoille pääsee lain määräämissä määräaikoissa.

Koulukuljetukset järjestetään joko taksilla tai paikallisbussien vakiovuoroilla yhteistyössä muiden koulujen ja esiopetuksen kanssa.

Kouluruokailun toteutumiseen kiinnitetään huomiota päivittäin. Jokaiselle varmistetaan riittävä aika ruokailuun. Lisäksi peruskouluissa huolehdimme siitä, että jokaisen oppilaan ruoka-annos on riittävän kokoinen ja se sisältää myös salaattia. Koulujen ruokailutilanteet ovat rauhallisia.

Erityistä

Tukioppilas- ja oppilas- ja opiskelijakuntatoiminta on kouluilla aktiivista. Nämä tahot järjestävät kouluilla lukuvuoden mittaan useita kouluviihtyvyyttä ja yhteishenkeä korottavia tapahtumia. Näistä esimerkkeinä ovat lauluillat, ystävänpäiväjuhlat, pikkujoulut, yhdeksäsluokkalaisten potkiaiset, väripäivät, Wanhojen tanssit jne.

Peruskoulut tekevät kiinteää yhteistyötä varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen kanssa mm. eskareiden koulujaksojen, kummioppilastoiminnan sekä yhteisten koulukuljetusten muodossa. Lukio toimii kiinteässä yhteydessä peruskouluihin mm. yhteisten opettajien muodossa.

Kaikilla peruskouluilla on aktiivista kerhotoimintaa. Vuoden 2018 aikana järjestettiin mm. käsityö-, näytelmä-, musiikki-, liikunta-, tukioppilas-, jääkiekko-,

koripallo-, judo- ja puuhakerhoja. Toiminnassa on hyödynnetty Opetushallitukselta saatua Kerhotoiminnan kehittämisen –hankerahaa. Kerhotoiminnan järjestäminen on perusopetus- ja lukiokoulutuspalvelujen merkittävä yhteistyömuoto kolmannen sektorin kanssa. Järjestöt järjestävät useita kerhoja, jotka kustannetaan hankerahasta.

Perusopetus- ja lukiokoulutuspalveluissa on käynnissä useita hankkeita, joihin on saatu merkittäviä hankeavustuksia joko Opetushallitukselta tai Aluehallintovirastolta. Perusopetuksen puolella Liikkuva koulu –hanke pyrki liikunnallistamaan koulun toimintakulttuuria ja lisäämään liikuntaa koulupäivään. Perusopetuksen tasa-arvo ja laatu –hankerahalla voidaan palkata lisätyövoimaa esimerkiksi isoihin luokkiin tai ryhmiin koulunkäynninohjaajan tai resurssiopettajan muodossa. Kielenopetuksen varhennus –hankkeen tiimoilta kouluilla on järjestetty varhennettua englantiin kielen opetusta perusopetuksen 1. ja 2. luokan oppilaille. Kerhotoiminnan kehittämisen –hankerahalla on järjestetty koulupäivän ulkopuolelle kerhotoimintaa lapsille ja nuorille. Lukiokoulutuksen kansainvälistyminen –hanke tulee lukion kansainvälistymiseen liittyviä toimia tänä lukuvuotena. Rajana 50 –hanke liittyy

koulupoissaolojen varhaiseen ja tehokkaaseen puuttumiseen. Hankkeessa on luotu malli, jolla pyritään ehkäisemään poissaolojen kasvua ja ohjaamaan lapsi ja perhe tarvittavan tuen piiriin, mikäli poissaoloja tulee.

Koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta (APIP)

Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisestä vastasi varhaiskasvatuspalvelut. Iltapäivätoiminta on järjestetty Hillatien, Särkelän ja Isokylän kouluilla. Aamupäivätoiminta on järjestetty Jyväskylänpuiston päiväkodilla, Särkelän päiväkodilla ja koululla sekä Isokylän koululla.

Toiminnan keskeisenä tavoitteena oli muun muassa kodin ja koulun kasvatustyön tukeminen, syrjäytymisen ennaltaehkäisy ja osallisuuden vahvistaminen. Toiminnan tavoitteena oli myös tukea lapsen tunne-elämän kehitystä ja tarjota mahdollisuudet osallistua ohjattuun toimintaan ammattitaitoisen ja tehtävään soveltuvan henkilöstön valvonnassa ja ohjauksessa. Keskeisinä sisältöinä ovat olleet toimintaympäristön turvallisuus, lasten kiinnostuksen kohteet ja toiminnan monipuolisuus.

Kaikkien ryhmien yhteinen retki tehtiin toukokuussa Pyhätunturille.

Yhteistyötä vanhempien kanssa on tehty puhelimen, reppuvihkon sekä keskustelujen kautta. Yhteistyö koulujen sekä päiväkotien henkilöstön kanssa on ollut joustavaa.

Myös aamu- ja iltapäivätoiminnan henkilöstö on osallistunut varhaiskasvatuspalvelujen yhteisiin koulutuksiin ja kehittämistyöhön.

KULTTUURI- JA VAPAA-AJANPALVELUT

”Toimintaa vuoden jokaiselle päivälle”

Kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut tarjoavat seutukuntansa asukkaille, yhdistyksille ja matkailijoille kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut sekä musiikki- ja kansalaisopiston palvelut. Tavoitteena on hyvinvoinnin edistäminen ja osallisuuden lisääminen.

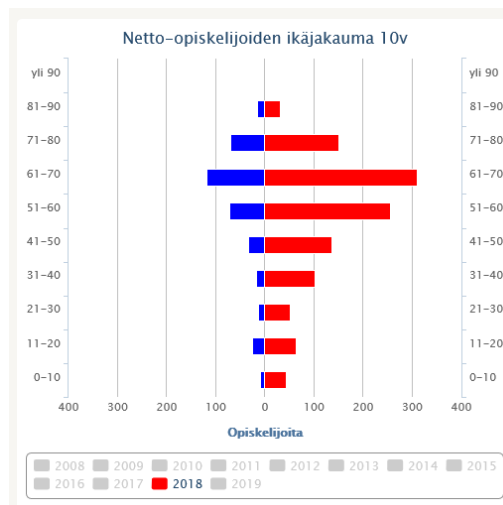
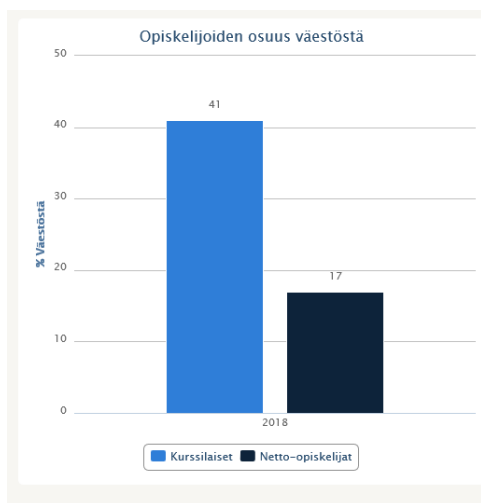
Kemijärven kansalaisopisto

Yleistä

Kemijärven kansalaisopisto on kunnallista palvelua toteuttava vapaan sivistystyön aikuisoppilaitos, joka tarjoaa kuntalaisille tietoja, taitoja ja virikkeitä yksilön omaehtoiseen persoonallisuuden kehittämiseen ja toimimiseen yhteiskunnan jäsenenä. Kansalaisopisto toteuttaa myös taiteen perusopetusta, tarvittaessa avoimen yliopiston ja ammattikorkeakoulun opetusta, hanketoimintaa sekä rajoitetusti maksupalvelukoulutusta. Kansalaisopiston toiminta-alue on Kemijärven kaupunki sekä Pelkosenniemen ja Savukosken kunnat.

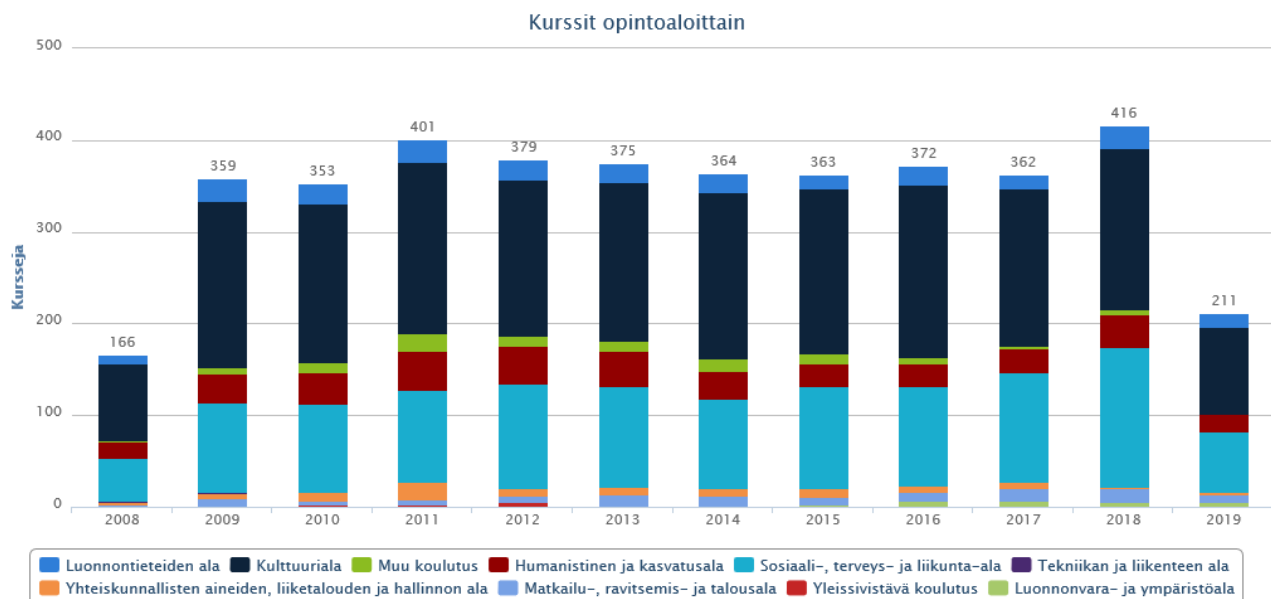
Toiminta

Vuonna 2018 toteutui yhteensä 7947 opetustuntia. Toteutuneita kursseja tai luentotilaisuuksia oli yhteensä 414. Kemijärvellä pidettiin 5987 opetustuntia 327 kurssilla, Pelkosenniellä 1195 opetustuntia 47 kurssilla ja Savukoskella 765 opetustuntia 40 kurssilla. Kemijärvellä taiteen perusopetuksessa toteutui 119 opetustuntia. Koko opiston kurssiopiskelijamäärä yhteensä 4326 oli suurempi kuin edellisenä vuonna. Savukoskella opetustuntien ja kurssien määrät jopa nousivat. Kemijärvellä opiskeli 3625 (miehiä 708), Pelkosenniellä 349 (miehiä 85) ja Savukoskella 352 (miehiä 69). Rekisteröityjä opiskelijoita oli 1623 (henkilö kerran laskettuna), joista Kemijärvellä 1299, Pelkosenniellä 150 ja Savukoskella 144. Miesten osuus rekisteröidyistä netto-opiskelijoista oli 31,3 %. Miesten osuus on lisääntynyt netto-opiskelijämäärissä.

Opetussuunnitelman toteutuminen

Opetussuunnitelma toteutui pääpiirteittäin ennakoidusti. Keskeisin aineryhmä oli käden taidot (3102 opetustuntia / 768 opiskelijaa), sitten liikunta ja tanssi (1844 / 1883), kuvataiteet (894 / 243), musiikki (753 / 277), kielet (390 / 134), tietotekniikka (222 / 180), kotitalous (213/86), esittävä taide ja kirjallisuus (192 / 105), muu koulutus (172/ 253), taiteen perusopetusta (119/18).

Ikäihmisille ja erityisryhmille suunnattuun koulutustarjontaan kiinnitettiin edelleen erityistä huomiota, josta esimerkkeinä Kemijärvellä kurssit palvelukeskusten sekä laitoshoidon asiakkaille. Hyvinvointia ja terveyttä painotettiin myös opetustarjonnassa, mm. Sydän tekee hyvää terveystutkimuksilla ja -luennoilla.

Hankkeet

Kansalaisopiston oma laatu- ja kehittämishanke (Muuttajat mukaan III 9 000€) päättyi vuoden lopussa. Hankkeen kohderyhmänä olleet maahanmuuttajat vähenivät kohdealueelta emmekä voineet toteuttaa kaikkia suunniteltuja kehittämiskursseja. Avustusta käytettiin paikkakunnalle muuttaneille ja turvapaikanhakijoille suunnatun kurssitoiminnan ja luentojen järjestämiseen. Opintotietoliikenneavustusta saatiin 3750€, joka käytettiin heikkojen perustaitojen omaavien, työttömien ja eläkeläisten kurssimaksujen alennuksiin.

Tapahtumat

Kansalaisopisto näkösilä -päivien keväänäyttelyn yhteydessä juhlittiin Kemijärven kansalaisopiston itsenäisen toiminnan 50 -vuotisjuhlaa Kemijärven kulttuurikeskuksessa 4.-7.5.2018. Kutsuvierasjuhlan puhujavieraaksi saapui Kansalaisopistojen liiton toiminnanjohtaja Jaana Nuottanen. Opintoryhmät esiintyvät – näytös (5.5.2018) videoitiin ja esitettiin sunnuntaina. Koko tapahtuman kävijämääräksi arvioitiin yli 1000. Näkösilä –päivät järjestettiin Kemijärven, Pelkosenniemen ja Savukosken osastojen yhteisenä tapahtumana. Joulukuussa kokoonnuttiin VPK:lle opetushenkilöstön yhteiseen puurohetkeen 36 työntekijän voimin.

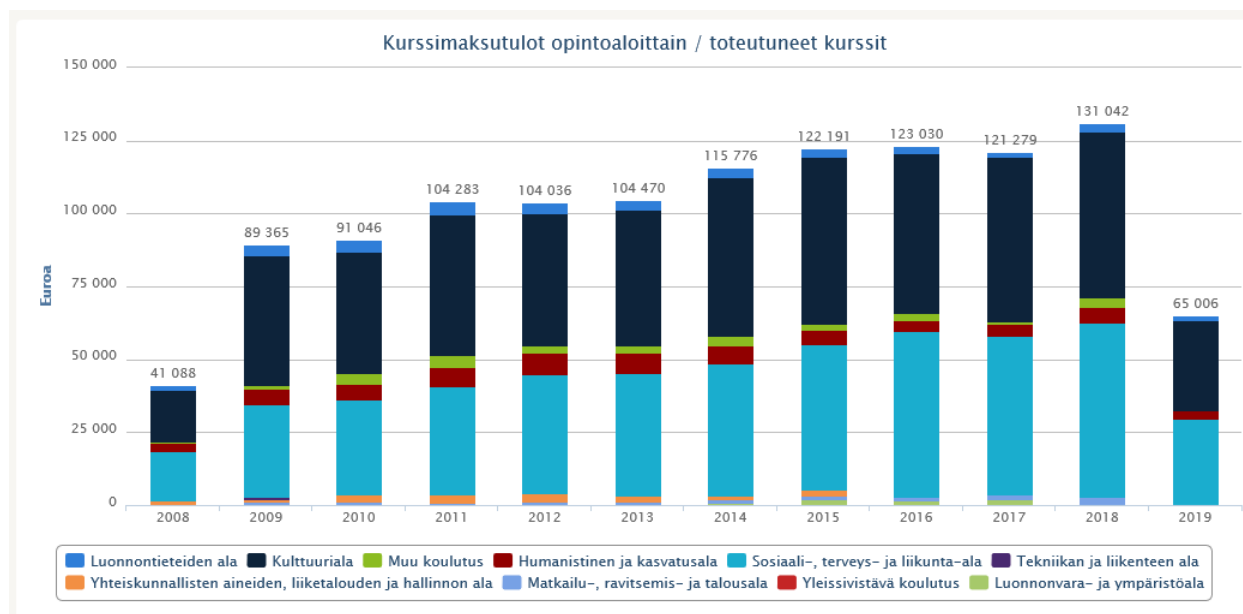
Lukuvuoden aikana eri opintoryhmät järjestivät lisäksi omia näyttelyitä, konsertteja ja näytöksiä. Sydän tekee hyvää – infotilaisuus ja terveysarvojen mittausta yhteistyössä Kemijärven Sydänyhdistyksen kanssa järjestettiin uimahallilla ja Sortteerissa 11.9. sekä 11.12. Lisäksi järjestettiin aiheeseen liittyviä terveysluentoja.

Henkilöstö

Kansalaisopistolla oli päätoimista henkilökuntaa vuoden alusta 4 henkilöä, joista toimistotyöntekijät (1,5) toimivat hallinto-osaston alaisuudessa. Määräaikainen rehtorin toimi vakinaistettiin joulukuun alussa. Tuntiopettajia ja luennoitsijoita oli yhteensä 108. Tuntiopettajien tunnit mukaan lukien ja henkilötövuosiksi muutettuna opistossa työskenteli yhteensä noin 12 työntekijää. Päätoimista henkilöstöä ja osa tuntiopettajista on osallistunut omaan työalaansa liittyviin koulutuksiin, joita ovat järjestäneet kansalaisopisto sekä lähinnä Lapin opistopiiri. Opettajat ovat voineet osallistua opistomme englannin, tietotekniikan ja ensiavun kursseille opettamansa kurssimäärän mukaan maksutta.

Talous

Varsinaisen toiminnan valtionosuutta saatiin 6030 opetustuntiin ja annetuissa talousraameissa pysyttiin.

Yhteistyö

Kurssisuunnittelussa ja – toteutuksessa on tehty yhteistyötä alueen eri yhdistysten, kylätoimikuntien ja yhteistyökumppaneiden kanssa (esim. Koillis-Lapin Mielenterveysseura, SPR, Mannerheimin Lastensuojeluliitto, Kemijärven taideyhdistys, Itä-Lapin työhönvalmennussäätiö, Vammaispalvelu, Taiteilijaresidenssi, eläkeläisyhdistykset ja kyläyhdistykset, Lapin opistopiiri, Kemijärven riistanhoitoyhdistys ry). Yhteistyö alueen oppilaitosten ja muun sivistystoimen kanssa (kuten musiikkiopisto, kulttuuri-, liikunta-, nuoriso- ja kirjastotoimet) on ollut luontevaa ja toimivaa. Yhteistyötä on tehty myös eri hankkeiden kanssa. Opettajien koulutuksessa korostui yhteistyö Lapin opistopiirin kanssa. Työmarkkinatuella tai peruspäivärahalla olevat saivat edelleen 50 %:n alennuksen kurssimaksuista. Alennuksia sai myös Kelan kotihoidontuella olevat, aktiiviosallistujat sekä perhealennuksen kun samalle kurssille osallistui aikuinen ja alle 20-vuotias samasta perheestä.

Muuta

Opetusta annettiin 50 eri toimipaikassa. Pääosa opetustunneista oli toimivilla kouluilla. Vapaudenkadun toimitalolla pidettiin edelleen merkittävä määrä kädentaitojen kursseja. Vuokrattuja tiloja oli joka kunnassa. Opintoryhmät jatkoivat Kemijärvellä lakkautetuista kouluista Luusuassa, Pelkosenniemen alakoululla ja Savukosken Martilla. Kurssitoimintaa toteutettiin kylissä, mikäli tilat ja opettaja saatiin järjestettyä kohtuullisin kustannuksin. Lakkautettujen koulujen lisäksi toimintaa oli joka kunnassa kyläseurojen (esim. Joutsijärvi, Juujärvi, Kairala ja Tanhua), taloyhtiöiden yms. tai yksityisten tiloissa.

Kirjastopalvelut

Yleistä

Kirjasto palvelee kemijärveläisiä ja Kemijärvellä vierailevia. Varsinkin kesällä kirjasto palvelee lomalaisia myös neuvontapisteinä. Kemijärven kirjasto kuuluu Lapin kirjasto –ryhmään, johon kuuluu Lapin kaikki 21 kuntaa eli yhdellä kirjastokortilla on käytettävissä Lapin kirjastojen aineistot ilmaiseksi. Kirjastopalveluihin kuuluvat pääkirjaston ja kirjastoauto Kyläluudan lisäksi kirjaston tarjoamat verkkopalvelut kuten Ellibs (e-kirjat ja äänikirjat), ePress – sanomalehdet näköispainoksina, PressReader (koti- ja ulkomaisia harrastelehtiä), Naxos (klassista musiikkia) ja Rockway (laulun- ja soitonopetusta). Verkkokirjasto lapinkirjasto.finna.fi –palvelussa voi uusia lainojaan ja varata aineistoa.

Kemijärven pääkirjastossa ja kirjastoautossa kävi keskimäärin 117 henkilöä (pk 166, auto 24) aukiolo/ajopäivänä (yht. 51 448 kävijää/vuosi). Asiakasmäärän hienoiseen laskuun vaikutti mm. se, että kirjastoauto oli poissa liikenteestä 12 viikkoa normaalin 4 viikon sijaan ja lainauspalvelut keskeytyivät viikoksi kirjastojärjestelmän päivityksen vuoksi. Tarkemmat tilastot kirjaston toiminnasta 2018 ovat nähtävissä yleisten kirjastojen valtakunnallisessa tilastotietokannassa huhtikuussa 2019: <http://tilastot.kirjastot.fi>.

Hankkeet, yhteistyö ja tapahtumat

Kirjastotila muutoksessa –hankkeen (300 €) yhtenä tavoitteena oli Asiakasraatien pitäminen. Asiakasraateihin oli lehdessä avoin kutsu, ja ensimmäiseen raatiin paikalle tuli 6 asiakasta ja toiseen vain 1 asiakas. Kirjastotila muutoksessa –jatkohankkeessa (14 560 €) ostettiin kirjastoon laitteita esim. asiakkaiden omien aineistojen digitoimiseen (valokuvat, cd, lp). P.V. Supalta ostettu lainaus/palautusautomaatti on otettu hyvin vastaan; sen kautta on lainattu (kesä-joulukuu) 27 % ja palautettu 14 % aineistosta.

Kansalaisopiston kanssa yhteistyö on ollut moninaista: kansalaisopisto käyttää kirjastontiloja varsinkin atk-opetuksessa, mutta esim. muistelupiiri kokoontuu kirjaston lehtisissä kirjaston jo sulkeuduttua. Kansalaisopiston sukututkimuspiiri pitää koulutustilassa koulutuksiaan hyödyntäen uusia hankerahoituksella ostettuja huippulaitteita. Kirjaston tilassa on pidetty myös luentoja.

Kemijärven apteekin kanssa tehtiin sopimus Apteekkikaappi-toiminnan aloittamisesta kirjastoauto Kyläluudassa. Apteekin ylläpitämä kaappi sisältää itsehoitotuotteita. Kirjastoauto voi toimittaa myös reseptilääkkeitä asiakkailleen, jos he tekevät sopimuksen apteekin kanssa.

Kirjasto antaa Digitukea sitä tarvitseville. Digitukeen kuuluu pieni neuvonta asiakkaan oman laitteen kanssa tai jonkun palvelun neuvomista kirjaston koneilla. Palvelun tilastointi aloitettiin syksyllä, ja sitä on annettu 31 henkilölle.

Askel-hanke piti kirjastossa kesäkuussa 4 satu- ja askartelutuokioita, joihin osallistui 64 lasta.

Varhaiskasvatuspalvelujen kanssa yhteistyössä on päiväkodeista on vierailtu kirjastossa esim. tilaisuuksissa ja pidetty näyttely. Muutamalle koululuokalle on pidetty kirjastonkäytön/tiedonhaun opetustunteja ja/tai kirjavinkkauksia. Kouluyhteistyö on vaikeaa koulujen aikataulujen/kuljetusten vuoksi.

Kemijärven Lausujat jatkoivat runojen lukemista keväällä ja syksyllä kirjastossa takan edessä. Tilaisuuksia oli 10 ja kävijöitä oli 167. Tilaisuudet jatkuvat keväällä 2019.

Kesäkuussa Onnen päivänä kirjastossa kävi n. 500 henkilöä. Ovet olivat avoinna nuorisopuolelle, jonka kanssa yhdessä oli tilattu Pellepariskunta Nelli ja Niilo tempuratoineen kulttuurikeskuksen nurmikolle.

Uutena toimintana aloitti syksyllä kirjastossa Lukukoiratoiminta. Siinä Kemijärven Karva-Kavereiden kaksi koira kuuntelevat vuoroviikoin pieniä lukijoita 15 minuuttia kerrallaan. Tämä toiminnan käyttö on ollut suosittua: 7 kertalla on ollut 21 lukijaa eli koiran iltavuoro on ollut melkein aina täynnä. Tämä palvelu on saanut erittäin arvostavaa palautetta; eräskin äiti kertoi, että hänen tyttärensä, joka ei ennen halunnut lukea ääneen edes kotonaan, oli nyt lukenut koko luokan edessä kirjaa ääneen!

Toinen uusi tapahtuma on Novellikoukku. Asiakkaan toivoma tapahtuma pidetään kerran kuukaudessa. Novelleja luetaan ääneen ja kuuntelijat voivat neuoa samalla, joko kirjastolle lahjoitetuista langoista lappuja peittoihin tai omia käsitöitään. Tapahtumissa on ollut keskimäärin 13 henkilöä. Novellikoukku jatkaa 2019. Lukijoina ovat olleet Kemijärven Lausujia tai Kemppeatterilaisia. Joulukuun tapaamisessa luettiin kemijärveläisten kirjoittajien omia tekstejä, joita he olivat hioneet kansalaisopiston Kirjoittajien monityöpajassa.

Nuorisopalvelujen yöleiriläiset kävivät kirjastossa seikkailemassa yöllä 6 kertaa (113 hlöä). He nauttivat kirjaston yötunnelmasta: takkatulen ja taskulamppujen valossa ratkaistiin kirjaston tekemiä pieniä tehtäviä.

Vuosi huipentui kirjaston 140-vuotis juhliin ja kakkukahveihin: päivän aikana kirjastossa kävi yli 300 henkilöä. Ohjelma koostui kirjaston vanhojen tavaroiden ja valokuvien näyttelystä, Viihdekuoro Lauuilon ja musiikkiopiston oppilaiden esityksistä.

Kirjastossa kävi v. 2018 kuusi kirjailijavierasta. Muita tapahtumia oli esim. japanilaisen kalligrafian esittelyä, afrikkalaiseen musiikkiin ja soittimiin sekä suomalaiseen kansanmusiikkiin tutustumista. Valtakunnallisia ja paikallisia valokuva- ja muita näyttelyjä oli 7. Omia aineistonäyttelyjä vaihdettiin vähintään kerran kuukaudessa.

Kirjasto osallistui myös kirjaston ulkopuolisiin tapahtumiin: Harrastepäivään syyskuussa Liikuntahallilla ja Fantasiaseikkailuun marraskuussa VPK:lla.

Kirjastoauto Kyläluodassa oli keväällä tapahtumia liittyen kulttuuripalvelujen Kulttuurilla hyvinvointia kyliin –hankkeeseen. Kyläluuta toimi esim. Musiikkibussina ja Runobussina. Lainan tansseissa kirjoja vinkattiin tanssien! Kirjastoauto toimi keväällä ennakoäänestyspaikkana. Syksyllä Kemijärven Sydänyhdistyksen edustaja oli mukana kahdella reitillä ja Diabetes yhdistyksen yhdellä reitillä.

Henkilöstö

Kirjastonjohtajan opintovapaa loppui 31.10.2018 ja hän irtisanoutui virastaan 1.11. 2018 alkaen. Vs.kirjastonjohtajan tehtäviä hoitaneen kirjastonhoitajan nimeke muutettiin johtavaksi kirjastonhoitajaksi (KH 26.11.2018). Samassa KH:n kokouksessa ollut täyttöluupa

kirjastonhoitajan toistaiseksi voimassa olevaan työsuhteeseen jäi käsiteltäväksi myöhemmin. Kirjastonjohtajan vastuutehtävät on siirretty kansalaisopiston rehtorin tehtäviin. Kirjastonhoitajan sijaisuutta tehneen kirjastovirkailijan työsuhdetta jatkettiin vuoden loppuun. Lisäksi henkilökuntaan kuului johtava kirjastonhoitaja, kolme kirjastovirkailijaa, yksi osa-aikainen (50 %) kirjastonavustaja sekä kirjastoautonkuljettaja/virkailija. Kirjastossa oli v. 2018 aikana 3 työkokeilijaa (yht. 5 kk).

Kulttuuripalvelut

Yleistä

Kulttuuripalvelut tuottaa kulttuuripalveluja Kemijärven kaupungille yhteistyössä eri tahojen kanssa ja tukee kulttuurityötä tekeviä yhdistyksiä.

Henkilöstö

Kulttuuripalveluissa työskenteli 2 vakinaista ja kokopäiväistä työntekijää.

Avustukset, apurahat ja kulttuuripalkinto

Vuoden 2018 kulttuuriavustuksiin oli käytettävissä 14 000 €, josta Kemijärven Kotikiekerö ry:n osuus 8.000 € myönnettiin kotiseutumuseon käyttökuluihin. Loppusumma 6 000 € jaettiin kohdeavustuksina yhdistyksille ja yhteisöille. Vuoden 2018 kulttuuripalkinto 500 € myönnettiin harmonikkataiteilija/ laulaja Pasi Laitilalle.

Muu toiminta

Vuoden aikana järjestettiin kulttuuri-tapahtumia, joissa kaupungin kulttuuripalvelut oli kulttuurintuottajana, tilaajana tai yhteistyökumppanina tarjoten tiloja ja sekä muun muassa vahtimestari- ja salitekniikkapalveluja . Kulttuuriohjaaja on myös osallistunut vuonna 2018 perustetun Lapin Maakunnallisen yhteistyöeliemen (MAKU) kokouksiin Kittilässä ja Kemijärvellä.

Taivaan tulien aukiolla kesäohjelmaa kuntalaisille järjestivät kulttuuripalvelujen tarjoamana myös Kemijärven työväenorkesteri torikonserteillaan sekä Sodankylän tanssin ja Koillis-Lapin musiikkiopiston yhteistyönä toteutettu Alma-harmaa tanssisatu. Lapin kamariorkesteri konsertoi lokakuussa Bandeon-taiteilija Henrik Sandásin johdolla. Vanhuspalveluissa esiintyi syyskuussa teatteriryhmä Rollo.

Kulttuurikeskuksen tilat

Koillis-Lapin musiikkiyhdistyksen ja musiikkiopiston yhteistyönä järjestettiin useita konsertteja kulttuurikeskuksen salissa. Lisätietoa tilojen musiikillisesta käyttöasteesta kohdasta *Koillis-Lapin musiikkiopisto*. Paikalliset näyttämötaiteen yhdistykset varasivat kulttuurikeskuksen tiloja ahkerasti harjoituksia ja esityksiä varten. Näyttelytilassa oli vuoden aikana 9 näyttelyä. Kahviota puolestaan varasivat järjestöt ja kaupungin yksiköt omia tilaisuuksiaan varten. Vuoden aikana tilavarauksia yhteensä kertyi 304, joista kulttuuritilaisuuksia oli 175. Kulttuurikeskuksessa oli kävijöitä vuoden aikana noin 17 000.

Liikuntapalvelut

Yleistä

Kuntien tehtävänä on yleisten edellytysten luominen liikunnalle; 1) järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen; 2) tukemalla kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoimintaa; sekä 3) rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja.

Kylpylä-uimahalli Poukama

Kylpylä-uimahalli Poukaman kävijämäärä 63 950 kpl väheni hieman edellisvuoden käyntikertoihin nähden (v. 2017 71 522, v. 2016 71 181kpl). Vilkkaimmat kuukaudet olivat, maaliskuu- ja marraskuu, jolloin käyntikertoja kertyi noin 7 000/kuukausi. Helmi- ja lokakuun käyntikerrat ylittivät myös 6 800 kävijän rajan. Kylpylä-uimahalli Poukama oli avoinna seitsemänä päivänä viikossa ja suljettuna lomien ja vuosikunnostuksen vuoksi 22.7.–9.8. Poukamassa järjestettiin lapsille 7 uimakoulua (v. 2017 8 kpl), joihin osallistui yhteensä 68 oppilasta. Uimakouluista 6 järjestettiin Kemijärven nuorille, joissa kävijöitä oli yhteensä 58 oppilasta sekä yksi Savukosken nuorille, johon osallistui yhteensä 36 oppilasta.

Kemijärven kaupungin alakoulun oppilaat osallistuivat edellisten vuosien tapaan uinninopetukseen; 1-2 luokat 6 kertaa, 3-6 luokat 4 kertaa. Uinninopetusta annettiin lisäksi Pelkosenniemen ja Savukosken oppilaille, yht. 330 käyntiä (v. 2017 148). Yläasteen ja lukion oppilaita opettivat liikunnanopettajat ja tätä kautta tuli 1 172 oppilaskäyntiä. Kaiken kaikkiaan koululaisia kävi oppituntien puitteissa noin 2 519 (2017 yht. 3 651).

Erityisryhmien liikunnanohjaajan ryhmäkuntoutuksista kertyi 5 727 käyntikertaa (v. 2017 6 003 kpl). Pelkosenniemen ja Savukosken kunta ostivat asukkailleen erityisryhmien kuntoutusta kerran viikossa tammi-toukokuun ja syys-joulukuun aikana edellisvuoden mukaisesti.

Liikuntahalli

Liikuntahalli monipuolisena urheilu- ja kuntoilupaikkana oli avoinna yleisölle, kouluille sekä vuoron varanneille yhteisöille viitenä päivänä viikossa ma - pe klo 8-21, syksystä alkaen halli pidettiin päivisin suljettuna yleisöltä. Viikonloppuisin hallia käyttivät muutamat urheiluseurat ja erillistapahtumat. Halli oli suljettuna yleiseltä käytöltä kesäkuun lopusta syyskuun alkupuolelle. Liikuntahallin kävijämäärä 45 713 nousi edellisvuodesta. Liikuntahallille asennettiin syksyllä 2017 kävijälaskuri, joten tarkka vertailu edellisiin vuosiin on mahdotonta. Kävijämäärän nousua voidaan selittää uudella yrittäjävetoisella kuntosalilla, joka aloitti toimintansa kesällä 2018. Toinen kävijämäärää lisäävä tekijä oli nuorisopalveluiden Liikuttaja tsemppaa liikkeelle -hanke.

Muu toiminta

Urheiluseurojen perusavustusta sai 11 seuraa yht. 10 000 € (v. 2017 11 seuraa/10 000 €). Kemijärven Jäähalli Oy:lle myönnettiin toiminta-avustusta 130 000 € (v. 2017 135 000 €). Liikuntahallin iltavalvontapalvelu ma-pe klo 16-21.15 ostettiin edellisvuosien tapaan kemijärveläisiltä urheiluseuralta 10 €:n tuntihintaan. Valvontaan osallistui kuusi urheiluseuraa.

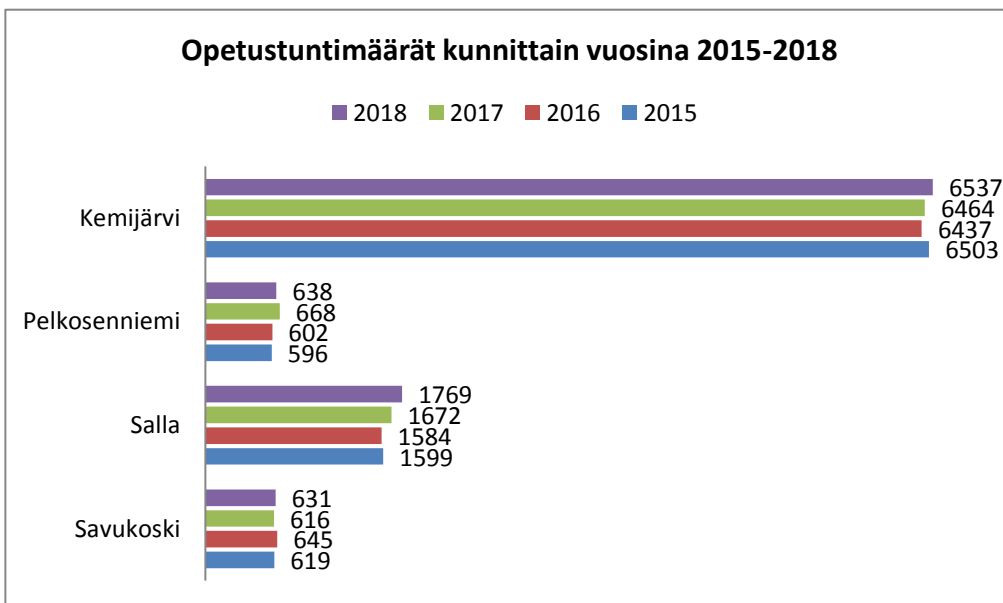
Koillis-Lapin musiikkiopisto

Yleistä

Koillis-Lapin musiikkiopisto on yleissivistäviin oppilaitoksiin kuuluva musiikkioppilaitos, joka järjestää taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaista opetusta musiikissa ja tanssissa. Opetuksen tavoitteena on kehittää valmiuksia luovaan ja monipuoliseen musiikin harrastamiseen ja esittämiseen ja antaa valmiudet alan ammatti- ja korkeakouluopintoihin. Musiikkiopisto hyväksyttiin lakisääteisen valtiosuuden piiriin vuonna 1987. OKM:n järjestämisluvan mukaisesti opetusta järjestetään Kemijärven kaupungissa sekä Pelkosenniemen, Sallan ja Savukosken kunnissa. Uusi kuntasopimus tuli voimaan 1.1.2014

Toiminta

Kuvio 1. Musiikkiopiston opetustuntimäärät kunnittain vuosina 2015-2018.

Vuoden 2018 aikana annettiin musiikkiopiston perus- ja opistotasolla, musiikin varhaiskasvatuksessa ja tanssissa yhteensä 9 575 tuntia opetusta; edellistä vuotta selvästi enemmän. Kemijärvellä opetustunteja toteutui 6537, Pelkosenniemellä 638, Sallassa 1769 ja Savukoskella 631 tuntia. Tuntimäärän toteutumiseen ovat vaikuttaneet taloudelliset tekijät, oppilaaksi pyrkineiden määrä sekä opetushenkilöstön saatavuus.

Opiston oppilasmäärä oli 284. Musiikin perus- ja opistotasolla opiskelijoita 198, musiikkileikkikoulussa, tanssissa ja muissa opetusryhmissä 86. Kemijärvellä oppilaita oli 203, Pelkosenniemellä 15, Sallassa 50 ja Savukoskella 16.

Oppilaat:	2014	2015	2016	2017	2018
Kemijärvi	124	115	124	125	120
Pelkosenniemi	14	13	14	26	14
Salla	41	38	44	46	48
Savukoski	16	16	16	16	16
Musiikkileikkikoulu (kaikki kunnat)	36	20	23	22	10
Tanssi (Kaikki kunnat)	26	39	40	28	41
Ryhmäopetus (orkesteri, kuorot, soitinvalmennus)	35	31	25	38	35
Yhteensä	292	272	286	301	284
Tutkinnot:					
Solistinen pääaine	46	38	34	33	29
Yleiset aineet	18	25	36	28	47
Opistoasteen tutkinnot	3	0	2	0	2
Perusasteen päästötodistus	3	3	5	0	6
Opistoasteen päästötodistus	1	0	0	0	0
Konsertit ja musiikkitalaisuudet:	43	43	78	87	69

Opetussuunnitelma

Taiteen perusopetuksen valtakunnallinen opetussuunnitelma 2017 tuli voimaan 1.8.2018. Paikallisen opetussuunnitelman uudistustyö käynnistettiin ops-työryhmässä syyslukukaudella 2017. Paikallinen opetussuunnitelma koskee 1.8.2018 alkaen uusia oppilaita. Vanhat oppilaat etenevät vanhan opetussuunnitelman mukaisesti siirtymäkauden ajan 2021 saakka.

Opetusta annettiin opetussuunnitelman mukaisesti musiikkileikkikoulussa ja soitinvalmennuksessa, musiikin perus- ja opistotasolla solistisessa pääaineessa, tanssissa, musiikin perusteissa sekä yhteismusisoinnissa, kuten kuoroissa, puhallin- ja jousiyhtyeissä ja -orkestereissa sekä musiikkiteknologiassa. Esiintymis- ja kuuntelukasvatusta toteutettiin konserttien yhteydessä. Etäopetusta käytettiin yleisissä aineissa. Opetustoiminnassa kiinnitettiin erityistä huomiota opetusohjelman ja -menetelmien monipuolisuuteen.

Opetusta annettiin lapsille, nuorille ja aikuisopiskelijoille 14 instrumentissa: laulu, piano, vapaa säestys, harmonikka, kitara, viulu, alttoviulu, sello, huilu, klarinetti, saksofoni, trumpetti, sähkökitara, sähköbasso ja lyömäsoittimet. Lainattavia soittimia on hyvä valikoima. Soittimia on hankittu hankerahoitusten (yht. 21 500 €) ja Kemijärven Musiikkiyhdistys ry:n (400 €) avulla. Uudet oppimisympäristöt ja uudet pedagogiset menetelmät, monipuolisen soitinvalikoiman säilyttäminen, yhteismusisointi ja konserttitoiminta ovat tärkeitä painopistealueita opiston toiminnassa. Konsertteja ja tapahtumia oli toimintavuoden aikana 61.

Tutkintoja suoritettiin solistisessa pääaineessa 29, musiikin perusteissa 47, yhteensä 76. Päästötodistuksen musiikkiopiston perustasolta sai 6 opiskelijaa. Kurssikorvaavuuksia toteutettiin yhteistyössä toiminta-alueen kuntien toisen asteen oppilaitosten kanssa: musiikkiopiston suoritukset korvaavat seutukunnan lukioiden musiikin kursseja.

Hankkeet

Musiikkiopisto toimii valtakunnallisessa ARTSEQUAL - tutkimushankkeessa, jonka tavoitteena on luoda uusia toimintatapoja ja kehittää taiteen perusopetuksen tasa-arvoa .

Musiikkiopisto toimi valtakunnallisessa SÄPE Sävellyspedagogiikka – hankkeessa (2016 - 2017), jossa luodaan uudenlaista toimintakulttuuria yhdistämällä alueellisissa kehittämistiimeissä eri koulutusasteita ja – muotoja sekä uusia sävellyspedagogisia menetelmiä.

Kesäkuussa 2017 Opetushallitus myönsi rahoituksen kahteen uuteen hankkeeseen:

- 1) Lapin alueen jousiorkesterin perustamishankkeeseen 2017-2018 (yht. 9000 e), joka on kolmen musiikkiopiston yhteishanke, jota koordinoi Lapin musiikkiopisto. Hankkeen tavoitteena on kehittää taiteen perusopetuksen saavutettavuutta orkesterisoitossa, ja muodostaa 3 musiikkiopiston oppilaista koostuva Lapin aluejousiorkesteri, joka konsertoi vuonna 2018 Kemissä, Kemijärvellä ja Rovaniemellä. Hankerahoitus ja menot jaettiin kunkin opiston kesken tasan (Kemijärven osuus 1/3 tuloista ja menoista). Hanke huipentui Lapin alueen musiikkiopistojen ylläpitäjäkaupungeissa pidettäviin konsertteihin: kemissä konsertti pidettiin 19.4.2018, Rovaniemellä 21.4. ja Kemijärvellä 24.4.2018.
- 2) Etäopetuslaitteiston uudistaminen – hankkeeseen 2017-2018 (9000 e), jonka tavoitteena on uudistaa oppimisympäristöä, niin että laitteisto on ajanmukainen ja yhteensopiva Kemijärven ja Rovaniemen välisessä opetusyhteistyössä sekä Kemijärven ja kaukaisimman yhteistyökunnan Savukosken välillä. Etälaitteistoa käytetään pääasiassa yleisten aineiden ryhmäopetuksessa, erityisesti opistotasolla. Laitteet asennettiin syksyllä 2018 Kemijärven ja Savukosken toimipisteisiin. Opistotason yleisiä aineita on opetettu pelkästään laitteiston välityksellä. Lähiopetusta ei ole tarvinnut järjestää ollenkaan.

Kesällä 2018 opetushallitus myönsi hankerahaa 8000€ hankkeeseen Improvisointi instrumenttipedagogiikassa. Hankkeen tarkoituksena on täydennyskouluttaa soitonopettajia oman instrumenttinsa improvisaatiossa ja tarjota oppilaille mahdollisuus osallistua vierailevien kouluttajien lyhytkursseille. Hanke edistää Koillis-Lapin musiikkiopiston uuteen opetussuunnitelmaan sisältyvää sävellys- ja improvisaatiotaitojen kehittämistavoitetta. Syksyllä 2018 kouluttajia kävi kaksi. Keväällä 2019 tulee vielä 3 kouluttajaa.

Tapahtumat

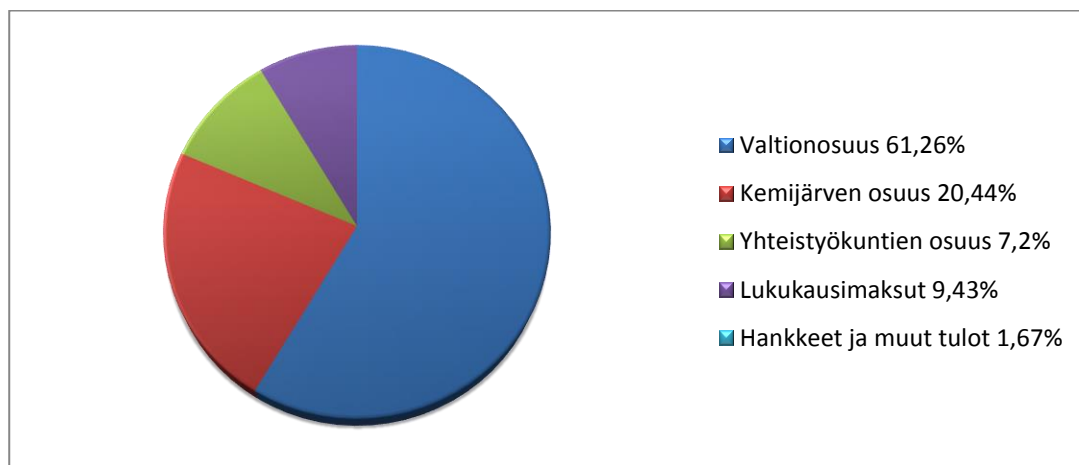
Konsertteja järjestettiin Kemijärvellä 26, Pelkosenniemiellä 4, Sallassa 6 ja Savukoskella 4. Ohjelmapyynnöt mukaan lukien esiintymistapahtumia oli kaikkiaan 69. Sodankylän Tanssi ry:n kanssa järjestettiin tanssiteatteriproductio Alma Harmaa joulukuussa, johon osallistuivat oppilaat ammattitanssijoiden kanssa. Oppilaat järjestivät vierailukonsertteja palvelutaloissa. Oppilaita osallistui Nuorten LuostoClassic tapahtumaan 5-12.8.2018 ja Kansainväliseen lasten ja nuorten pianokatselmukseen Rovaniemellä 30.11.- 2.12.2018. Huilisteja osallistui nuori kulttuuri SOUNDS-tapahtumaan Rovaniemellä 7.4. sekä valtakunnalliseen tapahtumaan Mikkelissä 26-27.5. Puhallinyhtye on ollut soittamassa Vanhojen tansseissa lukiolla. Alakouluille on järjestetty soitinesittelutilaisuuksia. Hankekouluttajia kävi syksyllä 2018 pianisti Teemu Kide ja huilisti Annika Gummerus-Putkinen. He pitivät päivän mittaisen koulutuspäivän opettajille ja oppilaille improvisoinnista.

Henkilöstö

Musiikkiopiston henkilöstön kokonaismäärä oli 21, josta päätoimisia oli 13 ja sivutoimisia 8, sisältäen virkavapaalla olevat sekä työsuhteensa vuoden aikana päättäneet. Henkilöstön määrä kokoaikaisiksi laskettuna oli 11,90 htv, josta virkasuhteisia oli 7,36 ja tuntiopettajia 4,53. Kemijärven osuus on noin 8,12 ja yhteistyökuntien 3,77. Sivutoimisten tuntiopettajien tuntimäärä oli 18,92 koko opiston opetustuntimäärästä.

Talous

Vuoden 2018 tilinpäätöksen bruttomenot	718 664,67€
Valtionosuus	440 251€
Sallan kunnan netto osuus	26 458,29€
Savukosken kunnan netto osuus	11 034,69€
Pelkosenniemen kunnan netto osuus	14 214,99€
Oppilasmaksujen osuus	67 780,35€
Muut tulot	12 011,74€
Kemijärven kaupungin netto osuus	174 136,84€

Kuvio 2. Musiikkiopiston rahoituslähteet.

Opetustuntiperusteista valtionosuutta saatiin 440 251 euroa. Valtionosuus jakautui kunnille toteutuneiden opetustuntien mukaisessa suhteessa seuraavasti: Kemijärvi 300559,36 euroa (68,27 %), Salla 81 358,38 euroa (18,48 %), Pelkosenniemi 29 320,72 euroa (6,66 %) ja Savukoski 29 012,54 euroa (6,59 %). Yhteiset hallinnolliset menot jakautuvat samassa suhteessa. Muut tulot muodostuvat lukukausimaksuista, kuntaosuuksista ja hankerahoituksista. Kemijärven kaupungin kuntaosuus kaikista musiikkiopiston menoista on 173 826,64 euroa, josta sisäisten hoitomeno- ja pääomavuokrien sekä maavuokrien osuus on 64 % (111 252 euroa).

Yhteistyö

Musiikkiopisto toimii hyvässä yhteistyössä toiminta-alueen kuntien hallinnon ja oppilaitosten kanssa. Yhteistyön muotoja ovat mm. esikoulu - ja kouluvierailut, soitinesittelyt, musiikkiopintojen hyväksi luettavuus lukio-opinnoissa ja musiikkiteknologiaopetuksen tarjoaminen seudun lukioihin. Musiikkiopisto järjestää esiintyjiä toiminta-alueensa kuntien ja järjestöjen tilaisuuksiin ja palvelutaloille. Kemijärven Musiikkiyhdistys ry tukee musiikkiopiston

toimintaa soitinlahjoituksin, ilmaiskonsertein ja stipendilahjoituksin. Savukosken Musiikin Ystävät ry ja Sallan kunta tukevat kuntiensa oppilaita stipendilahjoituksin vuosittain. Pelkosenniemiellä oppilaiden vanhemmat järjestävät konserttien kahvituksen, jonka tuotto käytetään kunnan oppilaiden stipendeihin.

Musiikkiopisto tekee maakunnallista yhteistyötä Meri-Lapin, Lapin ja Kuusamon musiikkiopistojen, Revontuliopiston, Sodankylän Tanssi ry:n ja Lapin sotilassoittokunnan kanssa. Valtakunnallisella tasolla musiikkiopisto toimii osana Taideyliopiston (Sibelius - Akatemia) koordinoimissa ARTSEQUAL - (2015 -) ja SÄPE Sävellyspedagogiikka – hankkeissa (2016 -).

Nuorisopalvelut

Yleistä

Nuorisopalvelujen toimintaa sisältyi: etsivä nuorisotyö, nuorisotilatoiminta, osallisuutta edistävä toiminta (nuorisovaltuusto), järjestötyö, kulttuurinen ja liikunnallinen nuorisotyö, leiri- ja retkitoiminta, nuorisotiedotus (vertaistiedottajat). Ennaltaehkäisevä nuorisotyö kulkee mukana kaikessa nuorisopalvelujen toiminnassa.

Etsivä nuorisotyö 2018

Kemijärven etsivä nuorisotyö on toiminut syksystä 2011 alkaen. Lapin aluehallintovirasto on myöntänyt erityisavustusta vuosittain etsivän nuorisotyön toimintaan, vuonna 2018 40 500 euroa (2017 42 750 euroa), 1,5 htv:lle. Viime vuoden aikana etsivä nuorisotyö tavoitti 61 nuorta, iältään 13 – alle 29 – vuotiaita. Toimiva verkostoyhteistyö ja yhteiset toimintamallit mahdollistavat nopean avun saamisen nuorelle. Uutena ennaltaehkäisevänä toimintamuotona aloitettiin Nuuska-agentti – ja Hyvä päivä – toimintamallit. Yksi syrjäytynyt nuori tulee maksamaan yhteiskunnalle 28 000 euroa vuodessa.

Etsivän nuorisotyön järjestämä matalan kynnyksen kohtaamispaikka ”Cafe Cappuccino” 16 – 28 –vuotiaille nuorille ja nuorille perheille kokoontui nuorisotilalla tiistaisin klo 15 – 19 kouluvuoden aikana. Kävijöitä kahvilassa vuonna 2018 oli 404 (v. 2017 378 ja v. 2016 251).

Nuorisotilatoiminta

Nuorisotila ”Kämpä” oli avoinna 5 iltana viikossa. Tilatoiminta on aina ohjattua/valvottua. Toimintaa järjestetään toiveiden mukaan ja yhteistyössä nuorten kanssa. Vuoden 2018 aikana kävijöitä Kämpällä oli keskimäärin 24 kävijää /ilta. Koululaisten lomaviikkojen aikana painopiste oli leiri- ja retkitoiminnassa ja silloin nuorisotila oli nuorisotilatoiminnasta osin suljettu. Heinäkuussa tila oli kiinni vuosilomien vuoksi. Nuorisotiloja annetaan maksutta myös nuorisojärjestöjen ja nuorten toimintaryhmien käyttöön sekä harkinnan mukaan myös muille toimijoille. Tilaa käyttivät nuorten lisäksi Kuumaniemen ryhmäkoti, Askel –hanke ja Saura säätiö. Kämpällä järjestettiin myös suuri osa nuorisopalvelujen lapsille ja nuorille suunnatuista tapahtumista ja leireistä.

Kallaanvaaran ”Kutteria” käytti kevään ajan kansalaisopiston kudontapiiri. Muu käyttö oli vähäistä. Kutterin ja **Tökärin bänditilan** hallinnasta luovutaan tilojen vähäisen käytön vuoksi.

Kulttuurinen ja liikunnallinen nuorisotyö

Vuoden 2018 aikana järjestettiin 94 kpl lapsille ja nuorille suunnattua tapahtumapäivää/tilaisuutta, nuorisopalvelujen omana toimintana tai yhteistyössä nuorten parissa toimivien tahojen kanssa. Tilapäisesti nuorisopalvelujen suurempi henkilöstöresurssi antoi mahdollisuuden panostaa tapahtumien järjestelyihin, Riko ja rakenna –, Nuku yö ulkona- sekä Yökukkujat- leirit, Metsäretki partion tapaan, Harrastemessut, Bändipaja –päivät.

Kulttuurista nuorisotyötä toteutettiin mm. leireillä teatterin, draaman ja kädentaitojen merkeissä. Leirit pitivät sisällään myös retkiä, liikuntaa, yhdessä tekemisen iloa ja sosiaalista kanssakäymistä

Koululuokkien **ryhmyttämispäiviä** nuorisopalvelut oli mukana järjestämässä 6. luokkalaisille sekä Uskalla sanoa ei –leirejä (3 leiriä) uusille 7 –luokkalaisille. Ohjaukseen osallistuivat nuorisohjaaja ja etsivä nuorisotyö.

Liikunnallinen nuorisotyö/salibandykerhotoiminta järjestettiin ostopalveluna Kemijärven Pallo 55 ry:ltä 31.5.2018 saakka. Syksyn salibandytoiminta järjestettiin omana toimintana. Salibandykerhot (5) kokoontuivat Hillatien koululla ja liikuntahallilla.

Nuorisovaltuusto – nuoret vaikuttajat Kemijärvi

Kemijärven nuorten vaikuttajien viidestoista toimintakausi päättyi 31.12.2018. Nuorisovaltuustossa on edustus yksi jäsen/koulu, ammattiopistosta, lukiosta, Hillatieltä, Isokylältä ja Särkelän koululta. Nuorisovaltuuston tarkoituksena on tarjota Kemijärveläisille nuorille mahdollisuus olla mukana kunnallisessa päätöksenteossa, edistää nuorten osallistumista ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kannustaa nuoria osallistumaan ja vaikuttamaan yhteiskunnallisiin asioihin. Nuorisovaltuustosta on edustus hyvinvointi- ja teknisessä lautakunnassa puhe- ja läsnäolo-oikeudella. Nuorten ja päättäjien – keskustelutilaisuus järjestettiin 26.4. Päivän etenemissuunnitelman mukaan Harrastemessut järjestettiin 14.9. liikuntahallilla. Toimintaansa oli esittelemässä 31 järjestöä. Nuorisovaltuusto toteutti Kemijärven nuorisopassin vuodelle 2018, jonka lunasti 104 nuorta.

Nuorisoyhdistysten ja nuorten toimintaryhmien toiminnan tukeminen

Nuorisopalvelujen talousarvioon on varattu 5 000 euron kohdeavustusmääräraha. Määräraha oli haettavan ympäri vuoden. Määrärahaa myönnettiin: Kemijärven Tunturityöt ja – pojat ry., Kemijärven lukion opiskelijakunta, Kemijärven kiekko, Ystävien yhdistys ry. sekä MLL:n Kemijärven yhdistys ry:lle.

Hankkeet

Liikuttaja Tsemppaa liikkeelle –hanke sai Lapin AVI:ta hankerahaa 6 000 € ajalle 1.6. – 31.12.2018. Hankkeessa oli työntekijä 50%:lla työajalla. Pienellä hankkeella saatiin käynnistettyä uusia toimintamuotoja mm. merenneitokoulu (toimintaa jatkaa Kaiku), liikunnalliset Supersunnuntait (toimintaa jatkaa ELO ry. erityislasten omaiset) lisäksi hankerahoituksella hankittiin pelivälineitä liikuntahallin kerhotoiminnan käyttöön.

Lasten ja nuorten paikalliseen harrastustoiminnan järjestämiseen Lapin aluehallintovirasto myönsi 6 600 euroa vuosille 2018 – 2019. Hankerahaa saatiin alakouluikäisten päiväleiritoiminnan järjestämiseen. Onnenpäivä -leirit järjestettiin kesä-, syyslomien aikana. Leireihin osallistui 58 leiriläistä. Hankerahaa saadaan käyttää vielä talviloman 2019 leiritoimintaan. Leirijärjestelyissä oli mukana Askel –hanke, kansalaisopisto ja liikuntapalvelut.

Etsivä nuorisotyö -hanke sai Lapin AVI:lta 55 000 euroa vuodelle 2019 kahden etsivän nuorisotyöntekijän palkkamenoihin.

Henkilöstö

Nuorisopalvelujen henkilöstöön kuuluivat nuorisosihteeri, nuoriso-ohjaaja, erityis- / etsivä nuorisotyöntekijä. Toinen erityis-/etsivä nuorisotyöntekijä (0,5 htv) oli määräaikaisessa työsuhteessa 1.1. – 17.12.2018. Liikuttaja Tsemppaa liikkeelle –hanketyöntekijä (50%) 1.6. – 31.12.2018. Työllistämispalvelujen kautta määräaikaisessa työsuhteessa kerho-ohjaaja/nuorisotilavalvoja ajalla 19.2.-31.6. ja 1.8.-18.11.2018 sekä kesätyöntekijä kesäkuun ajan. Oppisopimusopiskelija aloitti nuoriso- ja yhteisöohjaajaopinnot 1.8.2018 – 31.7.2020. Lisäksi työpariksi perjantai – lauantai-iltoihin palkattiin tarvittaessa täysi-ikäinen nuori. Hankerahoituksen avulla voitiin palkata vertaisohjaaja leireille.

Talous

Kuntaliiton tekemässä kustannusrakennevertailussa (2017) Kemijärven nuorisopalvelut käytti toiminnan järjestämiseen 30 e/asukas. Lapin kuntien keskiarvo oli 36 e/as.

Etsivä nuorisotyö ja perusnuorisotyö ovat tärkeää ennaltaehkäisevää työtä. Yksi syrjäytynyt nuori tulee maksamaan yhteiskunnalle 28 000 e/vuosi, 40 ikävuoteen mennessä 1,2 miljoonaa euroa.

PERHEPALVELUT

Perhepalvelut vastaa perhe- ja aikuissosiaalityön palveluiden tuottamisesta. Perhesosiaalityön tavoitteena on tukea lasten ja nuorten hyvinvointia ja vanhempia heidän kasvatustehtävässään sosiaalityön keinoin. Perhesosiaalityöhön kuuluvat lapsiperheiden kanssa tehtävä sosiaalityö, lastensuojelu, lastenvalvojan palvelut, sosiaalihuoltolain mukaiset tukitoimet perheille; perhetyö, tukiperhe ja –henkilö sekä lapsiperheiden kotipalvelu.

Aikuissosiaalityössä vahvistetaan tuen tarpeessa olevien kuntalaisten voimavaroja ja tuetaan yksilöiden omaehtoista toimintaa ja selviytymistä. Taloudellisissa vaikeuksissa voidaan tukea talous- ja velkaneuvonnalla, sosiaalisella luotolla sekä täydentävällä ja ehkäisevällä toimeentulotuella. Palveluihin kuuluvat myös välitystililt, välivuokraus, kotouttava sosiaalityö ja sosiaalipäivystys.

Kemijärven kaupunki on osallistunut THL:n ja STM:n osallistavan sosiaaliturvan kokeiluun. Kokeilussa mukana on Kemijärven lisäksi neljä kuntaa Tampere, Raisio, Kuopio ja Kangasala. Kokeilu on alkanut marraskuussa 2017 ja päättyy vuoden 2019 lopussa. Kokeilun tavoitteena on nostaa aikuisia pitkään työttömänä olleita ihmisiä pois toimeentulotuella ja löytää polkuja osallisuuteen ja työllisyyteen. Kokeilun puitteissa avattiin 4.6.2018 keskustaan matalan kynnyksen palveluna Sydäntupa. Sydäntupa on asukastupa, jossa on mahdollista viettää aikaa ja osallistua tuvan viriketoimintaan. Tuvan toiminnassa ovat tiiviisti mukana kolmannen sektorin toimijoina Sydänyhteisö ry ja SPR:n Kemijärven paikallisosasto. Sydäntuvalla on ollut kaksi kertaa viikossa kauppojen hävikkiruoan jako vähävaraisille. Sydäntuvalla oli 2512 käyntiä aj.4.6.-31.12.2018. Joutsijärvellä avattiin asukastupa Aseman pirtti 1.10.2018 ja pirtillä oli aj.1.10.2018-31.12.2018 301.

Perustoimeentulotuki siirtyi Kelaan vuoden 2017 alusta ja vuoden 2018 aikana Kelan ja kunnan välinen työnjako selkeytyi. Täydentävää toimeentulotukea myönnettiin 114 kotitaloudelle ja ehkäisevää toimeentulotukea 50 kotitaloudelle.

Sosiaalitoimi on vuoden aikana välivuokrannut asunnon 37 henkilölle. Välivuokraukseen sovitun toimintamallin mukaisesti asiakkaat ovat tilanteensa kohentuessa saaneet vuokrattua asunnon itsenäisesti. Vuoden 2018 lopussa välivuokrausasiakkaita oli 18. Välitystiliasiakkaita on ollut vuoden aikana 29. Välitystiliasiakkaiden tulot ohjautuvat asiakkaan suostumuksella kaupungille ja näillä tuloilla välitystilien hoitaja huolehtii asiakkaiden perusmenoista. Sosiaalisen luoton hakeminen on ollut vähäistä ja vuoden 2018 ei myönnetty yhtään uutta sosiaalista luottoa.

Lapsiperheiden palveluiden (tukiperhe, tukihenkilö, perhetyö ja lapsiperheiden kotipalvelu) tarve lisääntyi vuoden aikana. Perhetyöntekijöiden nimikkeet muutettiin 1.6.2018 alkaen perheohjaajaksi. Perhepalveluissa aloitettiin palveluohjaus 3.9.2018. Palveluohjaaja on ollut tavoitettavissa puhelimitse arkipäivisin klo 9.00-11.30. Lapsiperheiden kotipalvelua on järjestetty tarpeen mukaan. Matalan kynnyksen palveluina perheohjaajat ovat olleet vetämässä ryhmiä (tyttöjen ryhmät, poikien ryhmät ja ADHD lasten vanhempien vertaistukiryhmä). Perheohjaajan ja terveydenhoitajan yhteisneuvola vauvan ollessa 2 kuukautta toteutui kymmenen kertaa.

Vuonna 2018 lastensuojeluilmoituksia tehtiin yhteensä 207 kpl ja ilmoitukset koskivat 81 eri lasta. Palvelutarpeen arviointi tehtiin 66 lapselle ja arvioinnin perusteella uusia lastensuojeluasiakkuuksia aloitettiin vuoden aikana 13. Palvelutarpeiden arvioinnit on tehtävä kolmen kuukauden kuluessa ja tältä osin määräaikoja kyettiin noudattamaan. Vuoden aikana huostaanotettuja lapsia oli 9 ja avohuollon sijoituksia oli 12.

Perheoikeudellisten palveluiden tarve on säilynyt ennallaan. Ajanvarauksen lastenvalvojalle on saanut kahden kolmen viikon kuluessa yhteydenotosta. Lastenvalvoja on laatinut ja vahvistanut lasten huoltoon, tapaamiseen ja elatukseen liittyviä sopimuksia aikaisempien vuosien tapaan.

Toisista kunnista tulleita virka-apupyynnöjä sopimusten laatimiseksi on tullut entiseen tapaan. Erotilanteet ovat vaikeutuneet ja tarvetta perheasioiden sovittelulle on ollut entistä enemmän. Syntyvien lasten määrän laskemisen vuoksi myös lastenvalvojan tekemät isyys selvitykset ovat vähentyneet.

Sosiaalipäivystys järjestettiin vuoden alusta siten että asiakkailta oli mahdollisuus ottaa yhteyttä suoraan sosiaalipäivystykseen ympäri vuorokauden. Rovaniemen kaupunki on tuottanut 3.4.2018 alkaen virka-ajan sosiaalipäivystyksen etupäivystyksen. Yhteydenottoja etupäivystykseen Kemijärven kaupungin osalta oli 64. Itä-Lapin kuntien sosiaalityöntekijät ovat vastanneet sosiaalipäivystyksen takapäivystyksestä.

Vuoden aikana palkattiin kaksi uutta sosiaalityöntekijää, joista toisen työtehtävänä on perhepalveluiden perhesosiaalityö. Vakituisiin sosiaalityöntekijän virkoihin on ollut päteviä hakijoita joskin hakijamäärät ovat aiempaa pienempiä.

Lapsi- ja perhekohtainen lastensuojelu

Palvelu	2014	2015	2016	2017	2018
Lastensuojeluilmoituksia	97	79	71	146	207
Lastensuojelutarpeen selvityksiä	28	17	19	66	66
Avohuollon asiakkaita	70	55	45	66	52
Kiireellisiä sijoituksia	5	3	2	2	3
Huostaanotettuja	9	8	8	7	9
Avohuollon sijoituksia	10	10	8	11	12
Jälkihuollon palveluissa	20	14	12	5	5

Lastensuojelun laitos- ja perhehoito

Lastensuojelun hoitopäivät	2014	2015	2016	2017	2018
Perhekodit ja lastensuojelulaitokset	3 073	2 759	1 942	2 614	3 359
Sijaisperhehoito	1 141	1 095	1 249	1 427	1 773
Ensi- ja turvakodit	39	644	68	105	0

Lastenvalvojan vahvistamat sopimukset ja tehdyt selvitykset

Palvelu	2014	2015	2016	2017	2018
Elatussopimukset	92	108	84	91	94
Isyys selvitykset	23	41	21	24	13
Huolto- ja tapaamisoikeussopimukset	41	66	53	59	66

Yksityistalouden neuvontapalvelut

Talous- ja velkaneuvonta

Talous- ja velkaneuvontaan tuli kertomusvuonna 108 uutta asiakasta. Asiakasmäärässä oli hienoista laskua edellisvuoteen. Keskeisimpinä talous- ja velkaneuvonnan asiakkaiden velkaantumista aiheuttavina tekijöinä ovat edelleen työttömyys ja sairaudet. Muita velkaantumista aiheuttaneita syitä ovat peliriippuvuus ja päihteiden käyttö.

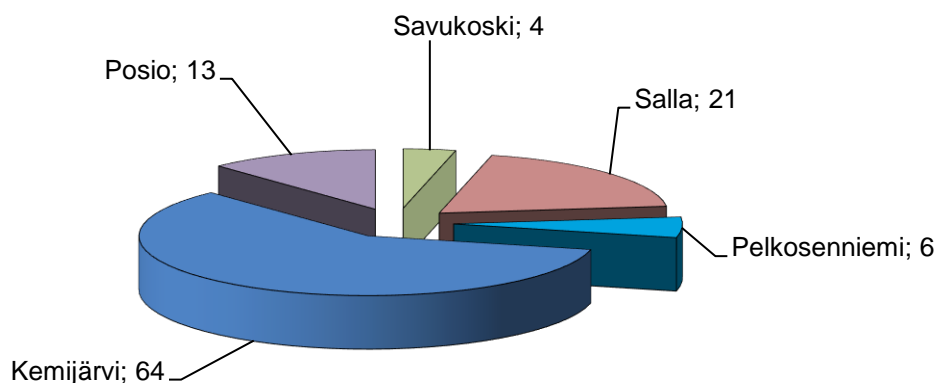
Kuluvana vuonna asiakkaille on suoritettu taloudellisen tilanteen peruskartoituksia ja tehty sovintoesityksiä velkojille, avustettu kirkon akordin ja sosiaalisen luoton hakemisessa sekä velkajärjestelyhakemusten ja maksuohjelmaehdotusten laatimisessa käräjäoikeuteen ja Takuu-Säätiöön. Asiakkaita on myös avustettu ja opastettu toimeentulotuen tai työttömyysetuuksien hakemisessa tilanteen mukaan. Lisäksi on avustettu velkajärjestelyn lisäsuorituslaskelmien tekemisessä ja lausumien sekä selvitysten antamisessa velkojille ja käräjäoikeudelle. Kertomusvuoden aikana lähetettiin Lapin käräjäoikeuteen 21 uutta velkajärjestelyhakemusta ja Takuu-Säätiöön kuusi hakemusta.

Talous- ja velkaneuvonnan järjestäminen siirtyi vuoden 2019 alusta aluehallintovirastoilta sekä kunnilta oikeusapu- ja edunvalvontapiirien tehtäväksi. Vastaisuudessa talous- ja velkaneuvonta löytyy Lapin oikeusaputoimistosta. Uudistuksella pyritään yhdenmukaistamaan talous- ja velkaneuvonnan palveluja sekä parantamaan sähköisiä palveluja.

Palvelu	2014	2015	2016	2017	2018
Uusia asiakkaita	97	111	102	113	108
Asiakastapaamisia	164	175	175	180	202
Kirjallista neuvontaa	25	45	65	70	86
Puhelinneuvontaa	149	224	375	360	250
Sähköpostineuvontaa	42	74	123	95	118

Kemijärven kaupunki on antanut sopimuksien mukaisesti talous- ja velkaneuvontapalveluita myös Itä-Lapin kunnille, Sallaan, Savukoskelle, Posiolle ja Pelkosenniemelle.

Talous- ja velkaneuvonnan uudet asiakkaat sopimuskunnittain 2018

SAIRAUKSIEN EHKÄISY JA HOITOPALVELUT

Sairauksien ehkäisy- ja hoitopalveluihin kuuluvat avoterveydenhuolto (ml neuvola), vuodeosasto, kotiutustiimi, laboratorio, radiologia, lääkinnällinen kuntoutus, lääkehuolto (ml Sallan lääkehuolto), suun terveydenhuolto ja työterveyshuolto sekä ostopalveluina erikoissairaanhoidon, ensihoito, terveysvalvonta ja eläinlääkintähuolto.

Avoterveydenhuollon vastaanottoa kehitettiin siten, että ei-päivystyksellisten mutta kiireellisten potilaiden hoitoonpääsyä nopeutettiin lisäämällä sekä lääkäreiden että hoitajien kiireellisiä vastaanottoa-aikoja, jotta päivystysvastaanotokäynnit vähenesivät. Virkatyöajan ulkopuolisten päivystyskäyntien määrä on saatu vähennettyä selkeästi vuodesta 2016 lähtien. Ulkokuntalaisia hoidettiin päivystysvastaanotolla merkittävä määrä. Kroonisesti sairaiden potilaiden määräraikaistarkastusvälejä arvioitiin kriittisesti huomioiden yksilöllisyys ja valtakunnalliset hoitosuosukset, osalla potilaista tämä tarkoitti kontrollivälien pitenemistä, jotta vastaanotokäyntiin pystyttiin vastaamaan. Roidu-asiakaspalautejärjestelmä otettiin käyttöön kesällä 2018. Palautteissa pääosin työntekijöiden asiantuntemus arvioitiin hyväksi mutta kritiikkiä sai sekä vastaanottoaikojen että päivystyksen odotusajat.

Terveyskeskusvastaanotossa työn hallinnan lisäämiseksi on ollut käytössä jo vuosia puheluiden takaisinsoittopalvelu. Kesällä 2018 otettiin käyttöön myös Klinik Pro 24/7 palvelu, jolla asiakkaat voivat tehdä tekoälypohjaisen hoidon tarpeen arvioinnin sekä välittää erilaisia viestejä vastaanotolle ja neuvolaan. Viesteihin vastataan seuraavaan arkipäivään mennessä. Alkuongelmien jälkeen ohjelman käyttö on selkeästi lisääntynyt.

Väestökehityksen takia perinteinen neuvolatoiminta on vuosia vähitellen vähentynyt. Loppuvuodesta aloitettiin neuvolatoiminnan resurssoinnin arvioiminen palvelun tarpeeseen nähden. Neuvola- ja koulu/opiskelijaterveydenhuollossa toimitaan yhä enenevästi yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa ja kehitetään ryhmätoimintaa. Neuvola loi itselleen omat facebook-sivut.

Vuodeosaston (entinen akuuttiosasto) sairaansijamäärä 40 ss laskettiin syksyllä 2018 35:een. Tämän edellytyksenä oli toimiva kotihoito/kotiutustiimitoiminta ja lyhyt jonotusajat raskaampiin palveluihin. Vuodeosastolla on vajaat 10 pitkäaikaislaitospotilasta ja keskimäärin 5 tehostettuun palveluasumiseen odottavaa potilasta. Yhtenä haasteena on kotihoidon ja tehostetun palveluasumisen välistä puuttuva kevyempi palvelumuoto ennen tehostettuun palveluasumiseen siirtymistä. Osastolla otettiin kesällä 2018 käyttöön rakenteinen kirjaaminen eli paperisista potilasasiakirjoista luovuttiin. Käyttöönotto onnistui nopeasti mutta Pegasos-potilastietojärjestelmä on osastotyöhön kankea ja vie paljon henkilökunnan työaika. Turvalliseen lääkehoitoon panostettiin, mm lääkehoitosuunnitelmat uusittiin, perehdyttämiseen panostettiin, otettiin käyttöön ns LääkeTabletti-sovellus ja uusi lääkkeenjako huone remontoitiin.

Kemijärven kaupungin lääkehoitosuunnitelma päivitettiin vuoden 2018 aikana ja kaikki yksiköt tekivät vuoden loppuun mennessä omat lääkehoitosuunnitelmansa. Turvallisen lääkehoidon edellytyksenä on mm hoitohenkilökunnan lääkeluvat koulutuksineen ja nämä päivitettiin pääosin viime vuoden aikana.

Kaikki tehostetun palveluasumisen toiminta siirtyi vuoden 2018 aikana yksityisille palveluntuottajille. Kaupunki vastaa kuitenkin asukkaiden terveydenhuollosta. Palveluasumisen terveydenhuolto koordinoitiin kotisairaanhoidon kautta. Lääkäripalveluja kehitettiin siten että palveluja saatiin joustavasti ja tasapuolisesti. Kehittämistarvetta oli edelleen ja arviointia jatketaan 2019. Samoin kotisairaanhoidon työn sisältöä kehitettiin paremmin palvelun tarpeeseen vastaavaksi.

Sallan lääkehuollon järjestäminen Lapponian vastuulle siirtyi vuoden 2018 alusta ostopalvelusopimuksella.

Paljon palveluita käyttävien työryhmä jatkoi työskentelyään. Toimintaan osallistuivat kaikki määritellyt toimialat aktiivisesti, mikä on välttämätöntä jotta asiakastoiminta on aktiivista ja palvelun tarve löydetään nopeasti ja pystytään määrittelemään vastuutaho vastuuhenkilöineen.

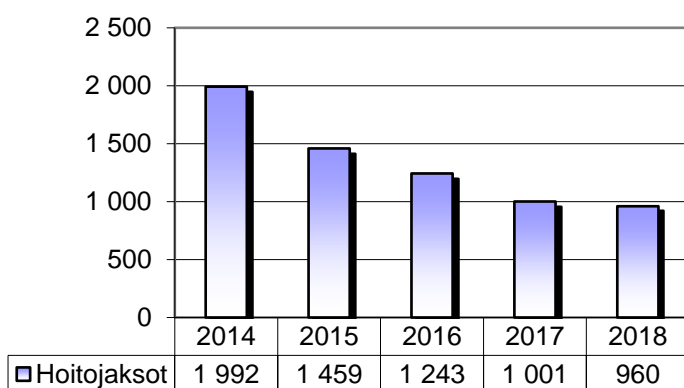
Hammashuollon potilastietojärjestelmän kilpailutus ja hankinta toteutettiin yhdessä Länsi-Pohjan kuntien ja Sodankylän kanssa. Suun terveydenhuollon WinHit potilashallintojärjestelmä otettiin käyttöön 30.4.2018. Tekstiviestimuistutus ajanvarauksesta otettiin käyttöön 1.10.2018 alkaen.

Erikoislääkärivastaanottoja oli ortopedian, gynekologian, kardiologian, korva-nenä-kurkkulääkärin, geriatrian ja gastroenterologian erikoisaloiilla. Lisäksi radiologian tutkimukset ostettiin ulkopuoliselta. Psykiatrian osaamista ostettiin sekä aikuisten että nuorten ja lapsien tarpeisiin. Geriatrian ja kardiologian toiminta lisääntyivät väestön ikääntymisen takia mutta muiden erikoisalojen käyttö oli entistä tasoa.

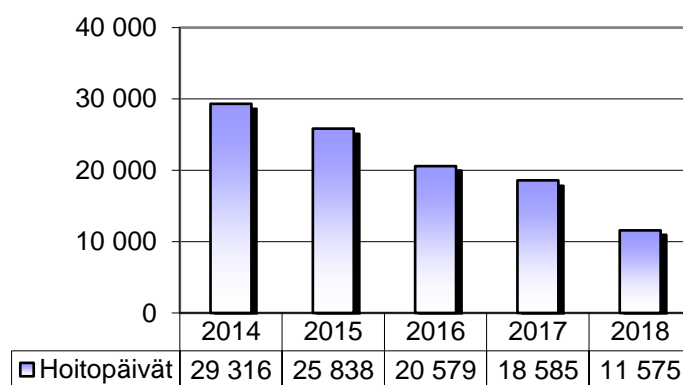
Erikoissairaanhoidon käyttökustannukset nousivat edellisestä vuodesta 1,4 %, n 280 000 €. Erityisen suurta sekä käyttö että kustannusten nousu oli kirurgian erikoisalalla. Kokonaiskäytön nousu oli varsin maltillista ja noudatteli vuosittaista vaihtelua lukuun ottamatta kirurgiaa. Kemijärven väestö on iäkästä ja sairastaminen näkyy myös erikoissairaanhoidon menoissa. Sairaanhoidopiirin päivystyksen kustannuksemme nousivat suhteessa käyttöön reilusti. Lshp:n yhteispäivystyksessä tehtiin päivystysasetuksen mukaisia rakenteellisia muutoksia keväällä 2018.

TOIMINTALUKUJA (OMA TOIMINTA)

**Hoitojaksot yhteensä vuosilta
2014 - 2018**

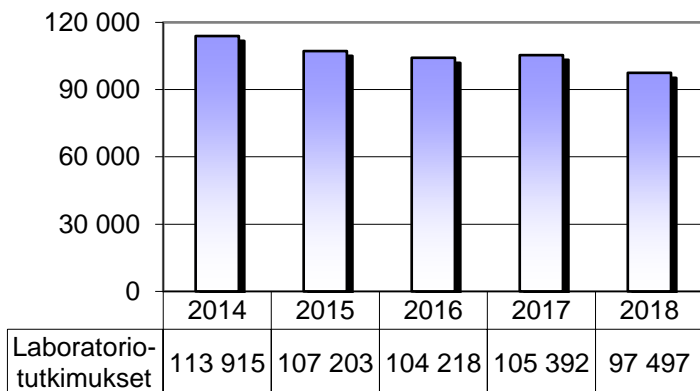

**Hoitopäivät yhteensä vuosilta
2014 - 2018**

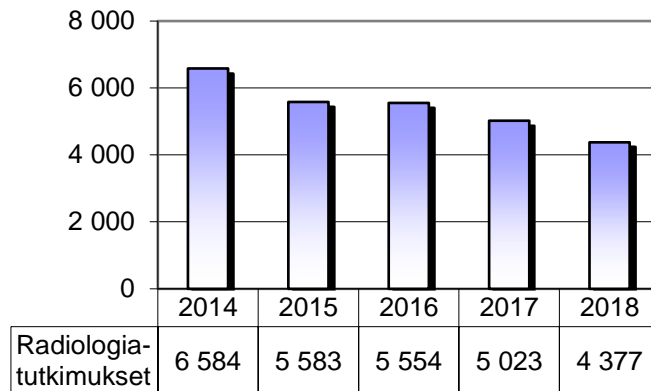

sisältää akuuttiosaston ja osasto 2 hoitopäivät

Laboratoriotutkimukset

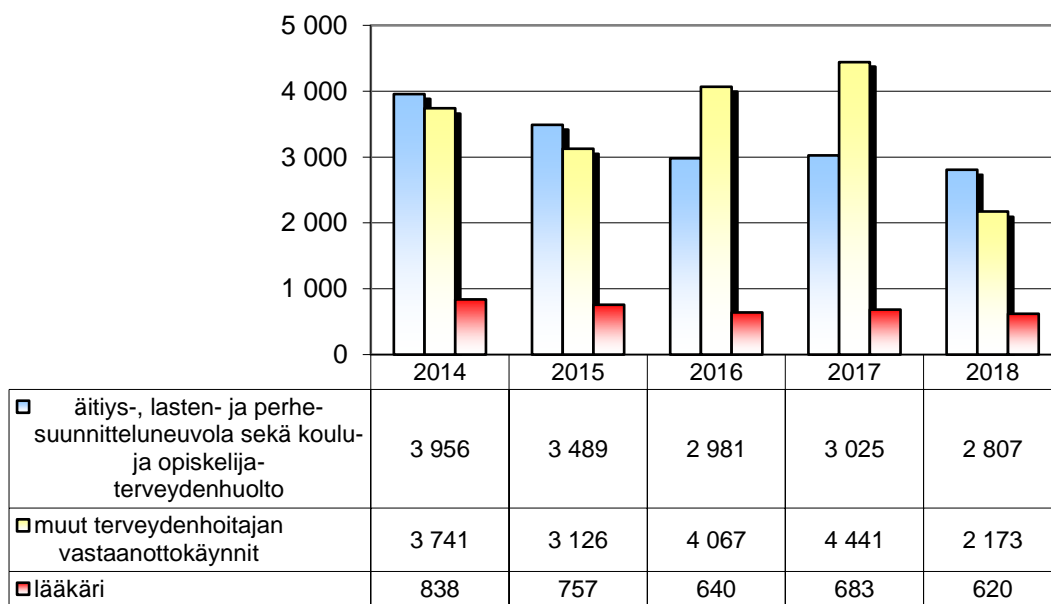

Radiologiatutkimukset

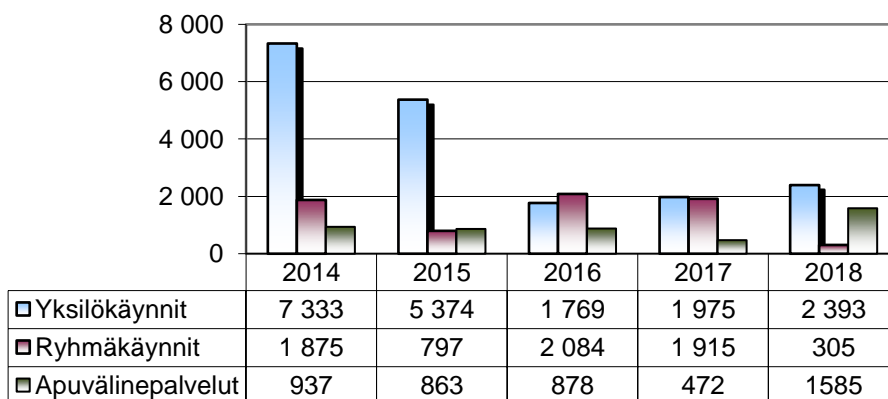

Neuvola

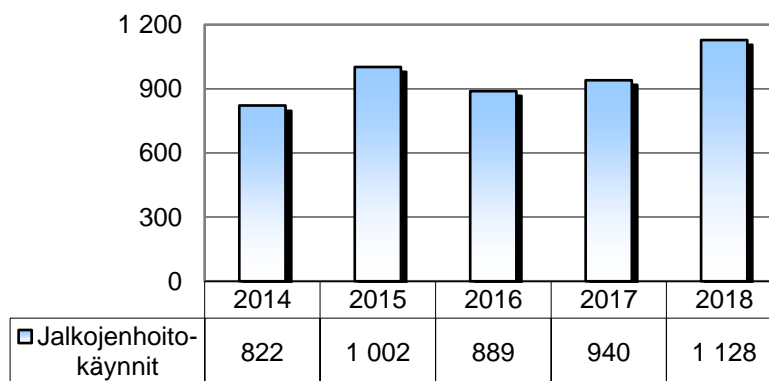
Terveystenhoitokäynnit

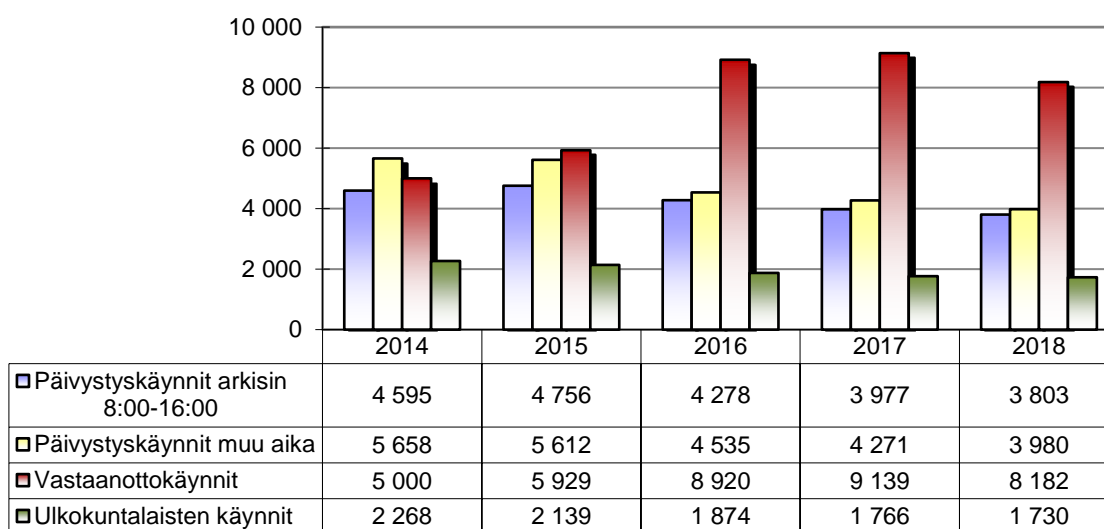
Fysioterapiakäynnit

Jalkoehoitokäynnit

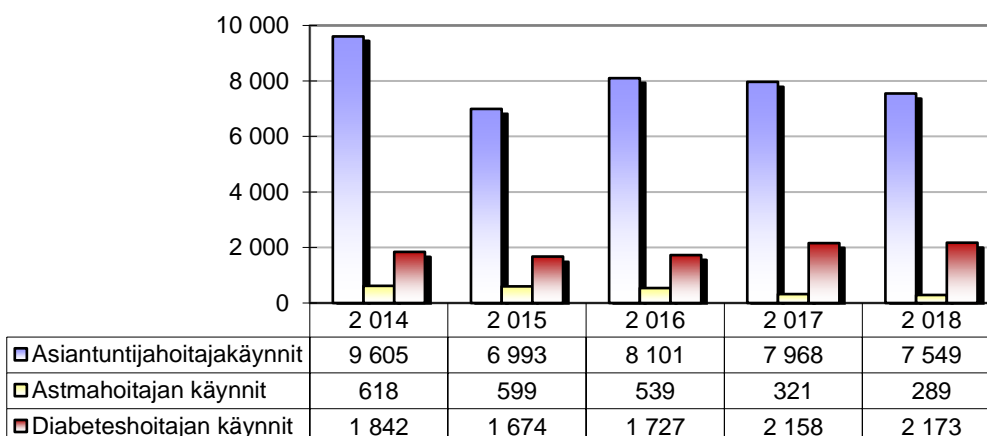

Terveyskeskuslääkäreiden vastaanottokäynnit

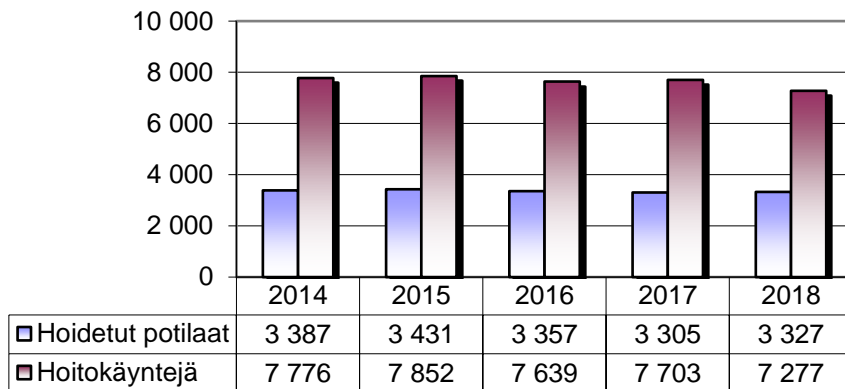

Vuonna 2016 turvapaikanhakijoilla 230 käyntiä (sisältyy hoitajalla, terveydenhoitajalla ja lääkirillä käynnit) ja ulkomaalaisilla 92 käyntiä. Vuonna 2017 ulkomaalaisten käyntejä 185, joista 73 turvapaikanhakijoiden käyntejä.

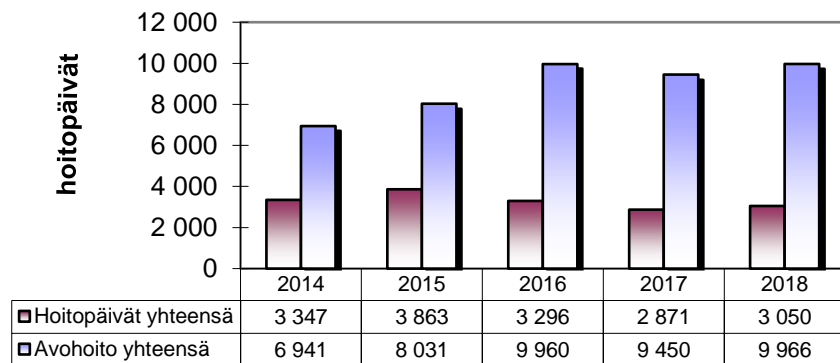
Terveyskeskushoitajien vastaanottokäynnit

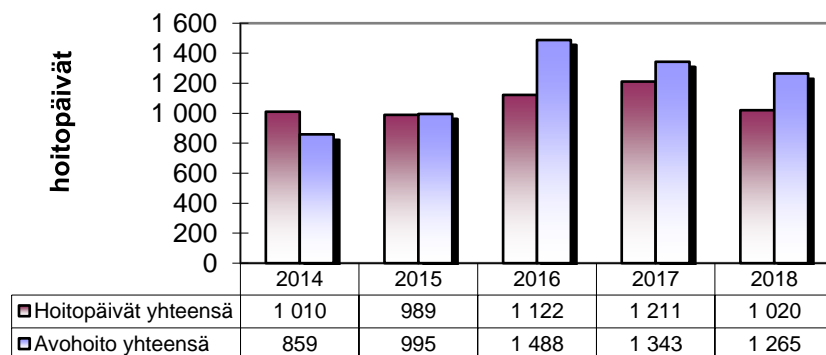
Suun terveydenhuolto

LKS somaattinen oma toiminta 2014 - 2018

LKS somaattinen ostopalvelut 2014 - 2018

AIKUISTEN PSYKOSOSIAALISET PALVELUT

Palvelukokonaisuuteen kuuluvat perhe- ja mielenterveysklinikka, asumis- ja kuntoutuspalvelut, päivätoiminta ja työllisyyden hoidon palvelut. Yhteistyössä A-killan kanssa mahdollistettiin edelleen Toimintapäivien työ- ja päivätoiminta.

Hankeyhteistyössä oltiin mukana A-killan kanssa Toimintapäivillä, Valpas-hankkeen (Nuorten Ystävät) kanssa päihdepalveluissa sekä Luontoa Elämään –hankkeen kanssa kuntoutuksen saralla.

Perhe- ja mielenterveysklinikalla jatkettiin tehostettua ensikäynti vastaanottoa - Käynti Kerrallaan työskentelyä (KKT). Kaikille asiakkaille tarjottiin tehostettu ensimmäinen käynti mahdollisimman pian. Tavoite uudella toiminnalla oli, että ihmiset saisivat avun nopeasti heti ensimmäisen yhteydenoton jälkeen. Vaikutti, että puolelle asiakkaista riitti 1-3 tapaamiskertaa ja näin enemmän tapaamisia tarvitseville liikenä myös enemmän aikaa. Käynti Kerrallaan-työn kautta myös asiakkaat ohjautuivat paremmin palveluihin, joita tarvitsivat. Työskentelyyn liittyvä riskinarviointi tarjosi nopean polun äkillistä apua tarvitseville. Erikoissairaanhoidossa psykiatrian hoitopäivissä on näkyvissä muutos kohti avohoitoa, mikä tarkoittaa, että asiakkaat eivät ole tarvinneet useastikaan raskasta sairaanhoitoa vaan ovat ohjautuneet oikea-aikaisesti kevyempiin palveluihin. Tehostettu ensikäynti on merkinnyt asiakkaiden näkökulmasta varhaisempaa avun saantia. Vähenneminen sairaalapäivissä alkoi vuonna 2016, jolloin malli otettiin käyttöön. Varhainen reagointi on tärkeää kaikissa palveluissa, sillä Kemijärven kokoisessa paikassa jo muutaman ihmisen joutuminen raskaisiin palveluihin näkyy niin hoitopäivissä kuin taloudessakin.

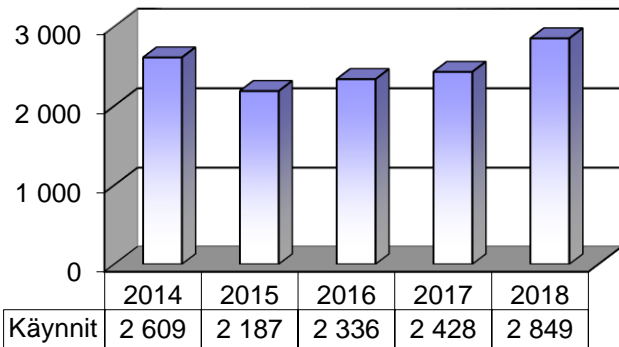
Päihdepalveluissa jatkettiin vuonna 2015 aloitetun korvaushoidon kehittämistä ja yhteistyön kehittämistä terveyskeskuksen kanssa. Korvaushoidon tarve myös kasvoi vuoden aikana. Päihdetyöhön saatiin lisäresursseja, koska korvaushoito vei muusta päihdetyöstä runsaasti sairaanhoitajien työpanosta. Sairaanhoitaja myös jalkautui enemmän kentälle kotikäyntien muodossa. Kotikäyntityö yhteistyössä avokuntoutustyöryhmän jäsenten kanssa näkyi vähempinä ongelmia asumisessa.

Asumis- ja kuntoutusyksikkö Karpalossa asiakkaiden ikääntyminen ja suurempi avun/hoidon tarve sekä asukasturvallisuuden takaaminen vaativat kahden (2) yöhoitajan vakinaistamisen vuoden 2017 lopulla. Aukkaita Karpalossa oli vuoden lopussa 23 keski-ikä ollessa 62,7 vuotta. Hoitopäivät lisääntyivät 33,5 % edelliseen vuoteen verrattuna.

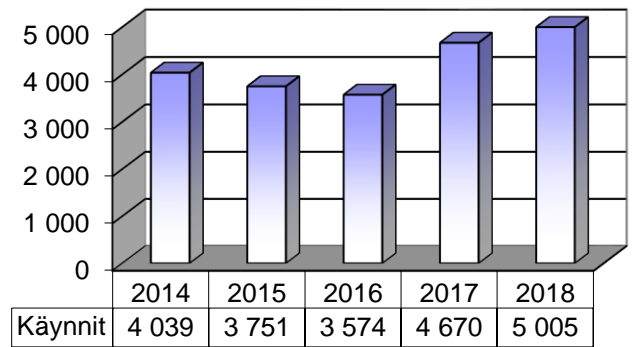
Varsitien sekä Asemantien käyttö myös lisääntyi tuntuvasti. Asumiseen liittyviä kotikäyntejä tehtiin 5 200 kertaa vuoden aikana.

Avopäihde- ja mielenterveyskuntoutuksessa tehostettiin kotiin tarjottavaa apua kotikäyntien muodossa. Tavoitteena oli, että ihmiset voisivat asua kodeissaan tuettuina mahdollisimman pitkään. Palveluissa lisääntyi myös ryhmätoiminta. Ryhmät olivat pääsääntöisesti yhteisiä niin päihde- kuin mielenterveyskuntoutujille. Asiakkaiden osallisuutta pyrittiin tukemaan suunnittelemalla ryhmätoiminnat yhdessä kuntoutujien kanssa sekä yhteistyössä Toimintapäivien kanssa.

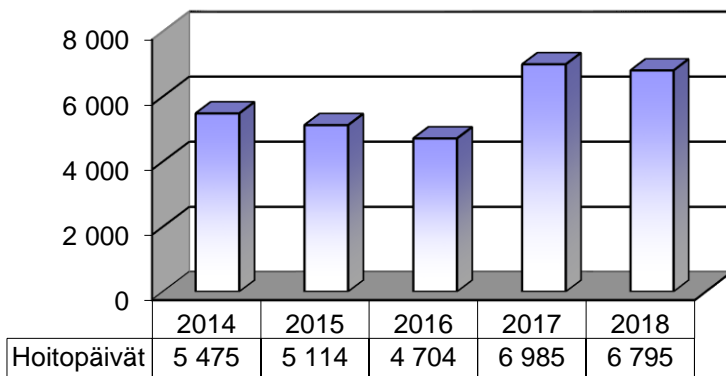
Erityistason perheneuvolakäynnit

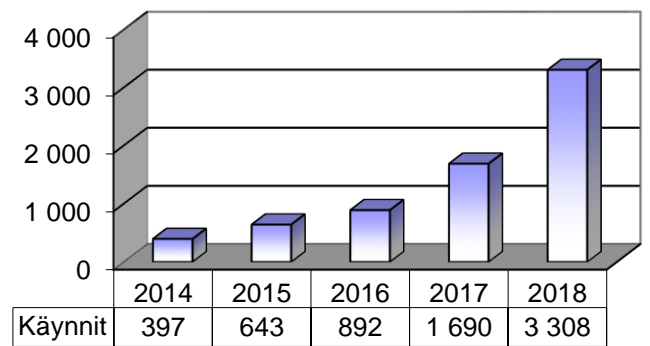
Psykiatrisen avosairaanhoidon käynnit

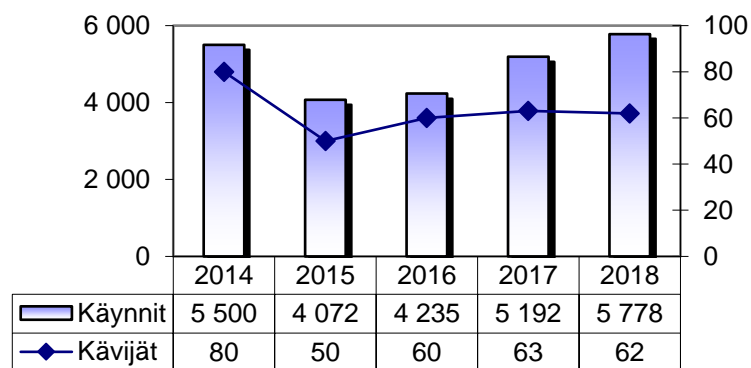
Kuntoutusyksikkö Karpalon hoitopäivät

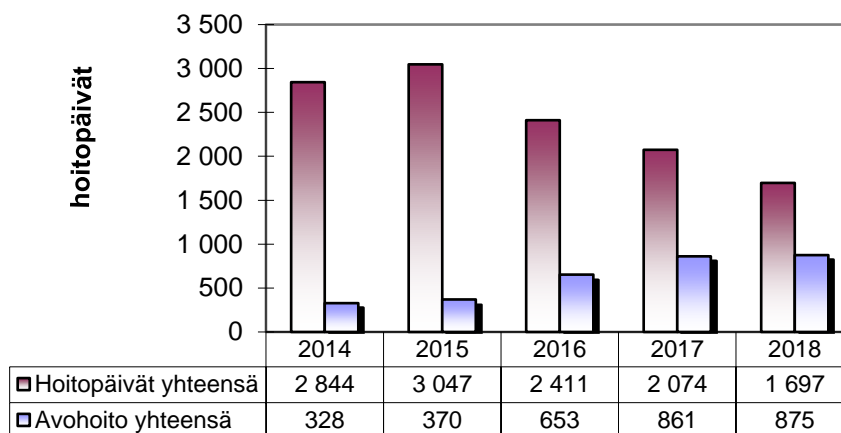
Päihdehuollon avohoidon käynnit

Toimintapäivillä käynnit ja eri kävijät

Psykiatrian hoitopäivät ja avohoitoikännit + ostopalvelut

Työllisyyden hoito

Työllisyydenhoidon palvelut sisältävät

- työttömien lakisääteisen terveystarkastuksen, johon kuuluvaa työ- ja toimintakykyarviota voidaan tarvittaessa täydentää työkokeilulla ja/tai eläkeselvittelyllä.
- sosiaalipalveluna järjestettävää kuntouttavaa työtoimintaa, jota ostetaan pääasiassa Saura-säätiöltä sekä tuotetaan kaupungin omana toimintana
- palkkatuetta työtä, koululaisille ja opiskelijoille kesätöitä, ja yrityksille työllistämistukea
- tuen työllistymiseen avoimille työmarkkinoille

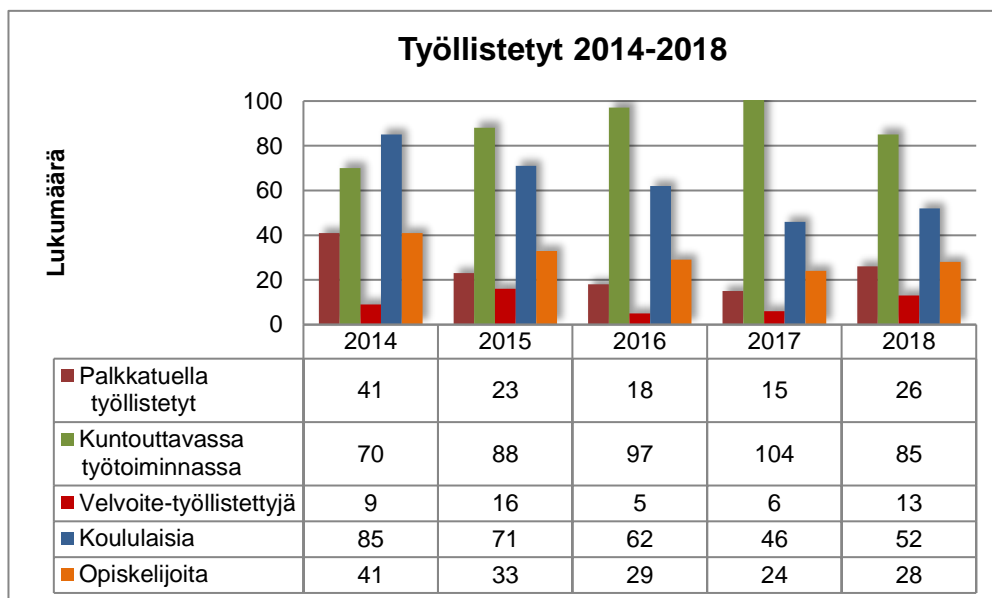
Vuonna 2018 työllisyysyksikkö vastasi myös niiden työnhakijoiden TE- palveluista, jotka olivat olleet yhtäjaksoisesti työttöminä vähintään 12 kuukautta osana Lapin alueellista työllisyyskokeilua. Asiakkaita kokeilun piirissä Kemijärvellä oli 231 henkilöä. Kaikille työttömille tarjottiin ilmaista laaja-alaista työttömän terveystarkastusta, johon voi ajanvarauksen hoitaa sähköistä varausjärjestelmää käyttämällä. Asiakkaille järjestettiin mm. uravalmennuskoulutuksia sekä rekrytapahtumia työpaikan löytymiseksi. Kokeilu päättyi joulukuussa 2018.

Palveluprosessin alussa asiakas tulee läheteellä työttömien terveystarkastukseen, joka on lakisääteinen. Asiakkaalle laaditaan TE- toimen ja kaupungin vastuulla oleva aktivointi- tai työllistymissuunnitelma. Tarkempaa selvittelyä tai erityistä tukea tarvitseva asiakas ohjataan moniammatilliseen työ- ja toimintakyvyn kartoitukseen. Kartoitukseen osallistuu asiakkaan tarpeen mukaan kuntoutuslääkäri, sairaanhoitaja ja muita ammattihenkilöitä. Kartoituksen koordinoinnista vastaa työllisyydenhoidon yksikkö, ja kunkin yksittäisen asiakkaan prosessista vastuuhenkilö, jona voi toimia yksilövalmentaja. Asiakkaalle laaditaan verkostoyhteistyönä työhön, koulutukseen, kuntoutumiseen tai eläkeselvittelyihin tähtäävä jatkopolku.

Palkkatukityöllistettyjä kaupungin eri osastoilla työskenteli 26 henkilöä. Palkkatukityöllistettävistä velvoitetyöllistettäviä oli 13. Velvoitetyöllistettävien määrä kaksinkertaistui vuoden takaisesta. Kuntouttavan työtoiminnan asiakkaita oli vuoden aikana 85 henkilöä. Pitkäaikaistyöttömien määrän vähenemisestä johtuen kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärä oli 15 henkilöä vähemmän kuin vuonna 2017. 52 koululaista työllistettiin 2 viikon mittaisiin ja 28 opiskelijaa

työllistyi 4 viikon pituisiin palvelussuhteisiin kesällä 2018. Opiskelijatyöllistämistukea (500 €) vähintään kuukauden työllistämisestä myönnettiin kuudelle (6) yritykselle/ yhteisölle.

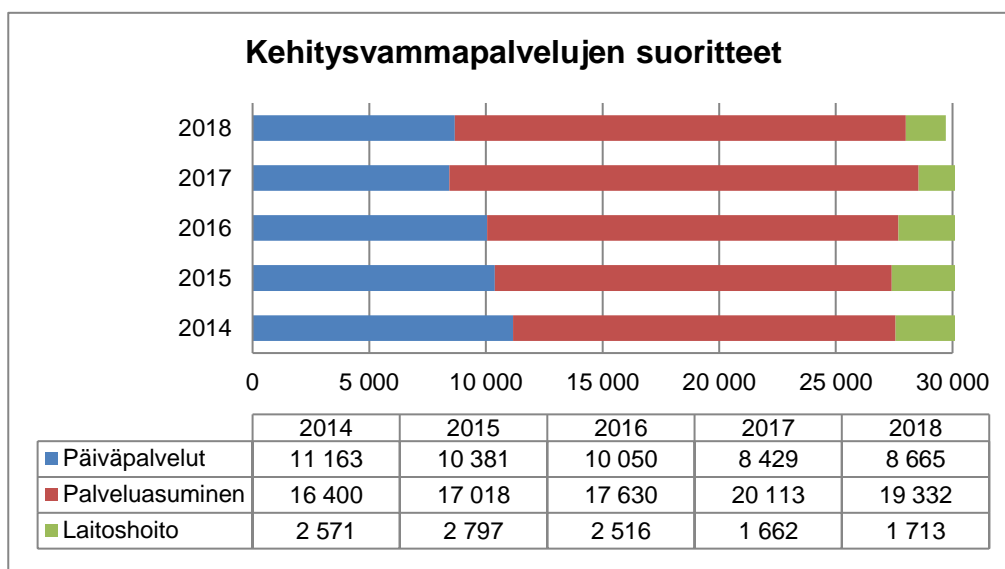
Kunnan osarahoittamat työmarkkinatukimaksut pienenevät vuoden takaisesta 65 474,80€. Kolmessa vuodessa v. 2015-2018 ne ovat vähentyneet n. 240 000€. Pitkäaikaistyöttömien määrä lähes puolittui vuonna 2018 ollen joulukuussa enää 60. Asiakaslähtöinen kemijärveläinen toimintamalli on osoittautunut tehokkaaksi ja se on herättänyt kiinnostusta useissa kunnissa eri puolella Suomea.

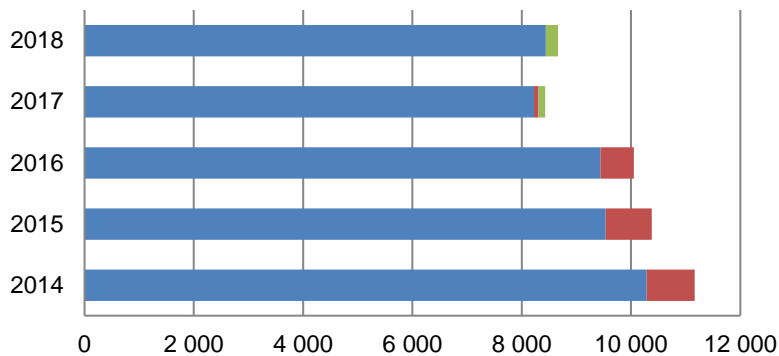
VAMMAISTEN PALVELUT

Sosiaali- ja terveyslautakunta on hyväksynyt elokuussa 2014 Kehitysvammahuollon ohjelman vuosille 2015 -2020.

Kemijärvellä on 114 kehitysvammaista henkilöä. Kehitysvammaisten määrä väestöstä on 1,5%. Kehitysvammaisten määrä on 2,1-kertainen valtakunnan keskiarvoon nähden.

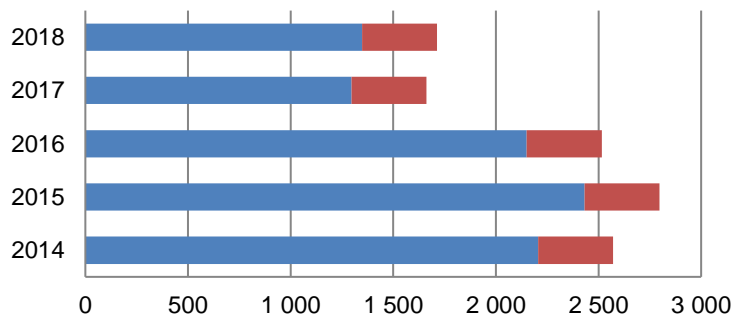

Kehitysvammaisten päivätoiminnan suoritteet

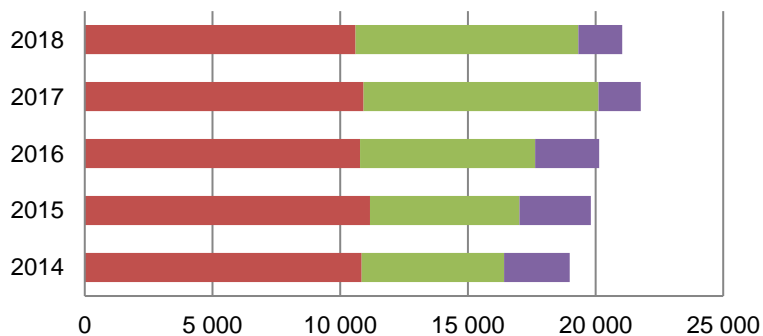
	2014	2015	2016	2017	2018
■ Toimintakeskus	10 283	9 538	9 443	8 222	8 440
■ Tohmon päiväkeskus	880	843	607	82	0
■ Ostopalvelut				125	225

Kehitysvammaisten laitoshoidon päivät

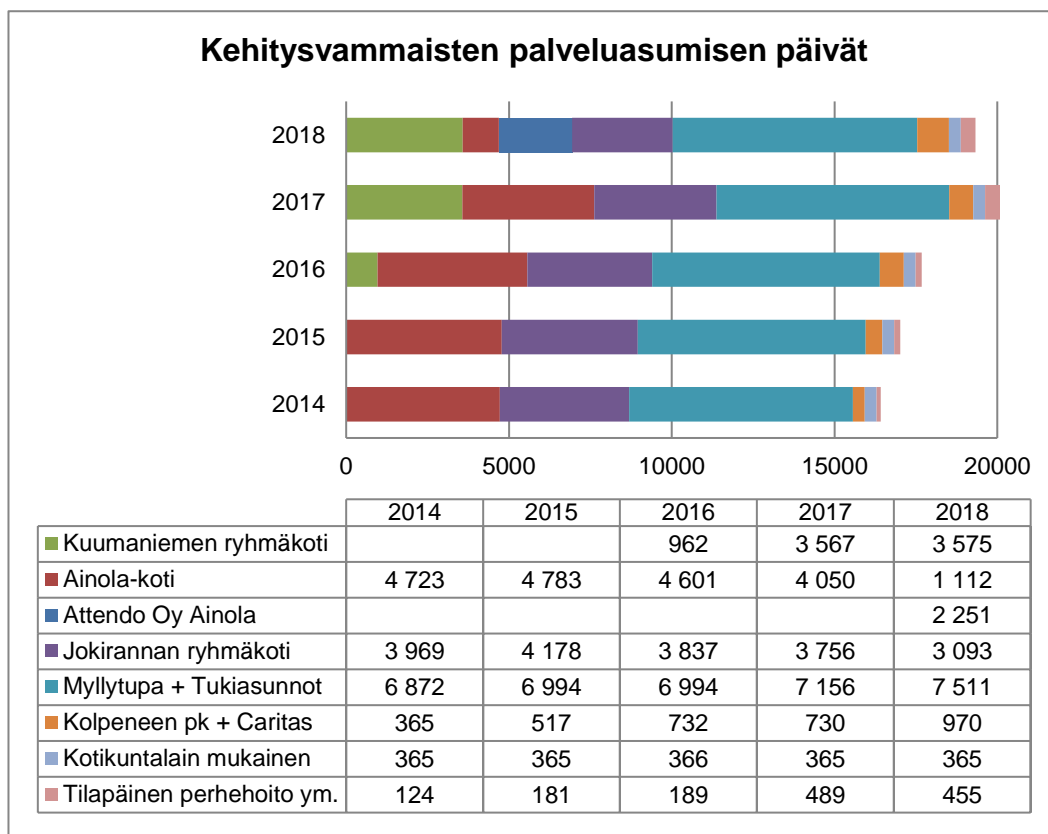

	2014	2015	2016	2017	2018
■ Kolpeneen palvelukseksen ky	2 206	2 432	2 150	1 297	1 348
■ Varsinais-Suomen ehk ky	365	365	366	365	365

Kehitysvammaisten asuminen yövalvonnan mukaan

	2014	2015	2016	2017	2018
■ Palveluasuminen, ei yövalvontaa	10 841	11 172	10 780	10 912	10 604
■ Palveluasuminen, yövalvonta	5 577	5 846	6 850	9 201	8 728
■ Laitushoito, yövalvonta	2 571	2 797	2 516	1 662	1 713

Vammaispalvelulain mukaiset palvelut

Vammaispalvelut tarjoavat vammaisille ja pitkäaikaisesti sairaille henkilöille heidän tarvitsemansa erityispalvelut silloin kun tarpeita vastaavia palveluja ei löydy kunnan peruspalveluista. Vammaispalvelujen tarkoituksena on poistaa sairauden tai vammaisuuden aiheuttamia haittoja ja esteitä ja edistää vammaisen tai sairaan edellytyksiä elää ja toimia muiden kanssa yhdenvertaisena yhteiskunnan jäsenenä.

Vammaispalvelulain mukaisten palvelujen saajien määrä vaihtelee vuosittain. Väestön ikääntymisestä ja sairastavuudesta johtuen palvelujen tarve on kasvanut.

Palvelu	2014	2015	2016	2017	2018
Asunnon muutos- ja korjaustyöavustus	25	9	12	12	18
Henkilökohtaisen avustajan kustannukset	18	33	28	41	44
Korvaus laitteista ja apuvälineistä	14	6	8	8	6
Kuljetuspalvelu	168	112	90	87	90
Palveluasuminen	2	5	12	12	12
Muut palvelut	6	19	19	21	19

IKÄIHMISTENPALVELUT

Ikäihmisten palvelut sisältävät kuntouttavat ja kotiin tarjottavat palvelut, palveluasumisen, laitoshoidon, omaishoidon, veteraanikuntoutuksen sekä kaikki ikäihmisten hoidonporrastuksen mukaiset palvelut.

Kemijärvi osallistui aktiivisesti vuonna 2017 alkaneeseen hallituksen kärkihankkeeseen Toimiva kotihoito Lappiin vuoden 2018 aikana. Hankkeen kehittämisen kohteena olivat kotona asumista tukevat, varhaista tukea ja kuntoutusta tarjoavat ja teknologiaa hyödyntävät palvelut. Ikäihmisten palvelurakennetta kehitettiin valtakunnallisten suositusten mukaisesti.

Painopisteenä oli ja on edelleen kotihoidon, kotikuntoutuksen, palveluohjauksen ja kevyempien palveluratkaisujen kehittäminen ympärivuorokautisen hoivan vähentämiseksi. Muutosta pyrittiin tukemaan digitalisaation keinoin. Tavoitteenamme oli entistä selkeämmin asiakkaan toimintakyvyn ylläpitäminen ja asiakkaan tukeminen jokapäiväisen elämän toiminnoissa ja niistä selviytymisessä.

Ikäihmisten palveluohjaukseen luotiin oma toimintamalli. Palveluohjaajan tavoitettavuutta lisättiin. Palvelutarpeen arviointiin hankittiin uusi sähköinen työkalu, RAI-CA, joka mahdollistaa monipuolisemman ja kattavamman kuvan saamisen asiakkaan kokonaistilanteesta. Ikäihmisten palveluohjauksen tehostamisen ja toimenpiteiden oikea-aikaisuuden myötä palvelut kohdentuvat entistä paremmin palvelutarpeen arvioinnin ja ohjauksen mukaisesti palveluiden piiriin hyväksytyille kriteerit täyttävälle asiakkaille. Palveluja järjestetään yksilöllisen tarpeen mukaan niihin toimintoihin, joista asiakkaan ei ole mahdollista selviytyä itse. Kotihoidossa otettiin käyttöön uudelle asiakkaalle kotihoidon arviointijakso, joka on max. 4 viikkoa. Jakson aikana kartoitetaan asiakkaan toimintakykyä, kuntoutumisen mahdollisuutta ja kotona selviytymistä. Jokainen kotikäynti on asiakkaan omatoimisuutta tukeva käynti.

Kotikuntoutuksen ja tehostetun kotikuntoutuksen sekä ennakoivan kotiutuksen toimintamallit kehitettiin ja otettiin käyttöön yhteistyössä kotihoidon, kotiutustiimin ja vuodeosaston kanssa. Kuntoutuksellisten interventioiden käytöllä pyritään tukemaan iäkkään toimintakyvyn säilymistä ja vähentämään tarvetta raskaampiin palveluihin. Lyhytaikaista kuntoutusta järjestettiin entistä aktiivisemmin Settlementti Tunturilan ostopalveluyksikkö Luhtavillassa. Intervalli- ja lyhytaikaisen kuntoutuksen hoitopäivät kasvoivat noin 24% edellisestä vuodesta. Luhtavillan käytöllä kevennettiin vuodeosaston kuormitusta, kun osastolla jatkohoitopaikkaa odottavia voitiin ohjata yksikköön.

Laitoshoidon purkamisen vuodeosastopaikkoja vähentämällä toteutui tammikuussa 2018, kun 27-paikkainen akuuttivuodeosasto ja 30-paikkainen ns. pitkäaikaisvuodeosaston yhdistettiin 40-paikkaiseksi vuodeosastoksi.

Tyhjentyneen vuodeosaston tiloihin muutti kotipalvelu ja vanhusten päivätoiminta Elinkaaritalosta tammikuun lopussa. Päivätoiminnan muutto keskustasta Hyvinvointikeskus Lapponiaan onnistui hyvin. Päivätoiminnan käyntimäärä kasvoi 15% edelliseen vuoteen verrattuna. Loppuvuodesta päivätoiminnan aukioloa jouduttiin lisäämään yhdellä päivällä. Muutoksen myötä päivätoiminta on auki joka arkipäivä.

Tehostetun ympärivuorokautisen palveluasumisen jono saatiin purettua ja 31.12.2018 palvelua odottamassa oli 3 asiakasta. Tehostetun palveluasumisen päivät kasvoivat 10%, mikä osaltaan johtuu vuodeosaston sairaansijojen supistamisesta, mutta myöskin siitä, että tehostettua palveluasumisen tarjontaa tuli lisää, 31-paikkaisen Esperin Hoivakoti Kiekerön aloittaessa toiminnan marraskuussa 2017. Yksikön paikat täytettiin alkuun sen mukaan, kun sinne saatiin henkilökuntaa rekrytoitua. Helmikuusta 2018 alkaen yksikkö toimi 27-paikkaisena aina joulukuuhun 2018 asti, jolloin vasta silloin sen toiminta oli saatu vakiinnutettua niin, että sinne

voitiin ohjata uusia asiakkaita siten, että paikka tuli täyteen. Yksikön toiminnassa oli kevästä lähtien ongelmia, kun henkilöstöä ei saatu rekrytoitua riittävästi ja esimiehet vaihtuivat tiheään.

Puistolalan palvelukeskuksen suunniteltu siirtyminen liikkeenluovutuksella 1.1.2018 Attendolle toteutui vasta 23.4.2018 toimiluvan viivästymisen vuoksi. Aluehallintovirasto kiinnitti huomion 2-hengen huoneisiin käynnillään syksyllä 2017 ja esitti, että k.o huonejärjestelyt tulee purkaa sitä mukaa, kun se luonnollisen poistuman mukaan on mahdollista. Toiminnan siirtyessä Attendo Puistolalle 2-hengen huoneet oli saatu purettua ja yksikkö toimi 55-paikkaisena.

Hoivakoti Kiekerö ja Attendo Puistola tuottivat ympärivuorokautista tehostettua palveluasumista palvelusetelillä ja lisäksi kaupunki osti palvelusopimuksella Settlementti Tunturilalta ko. palveluasumista yht. 62 paikkaa sekä tuettua palveluasumista 19-paikkaa.

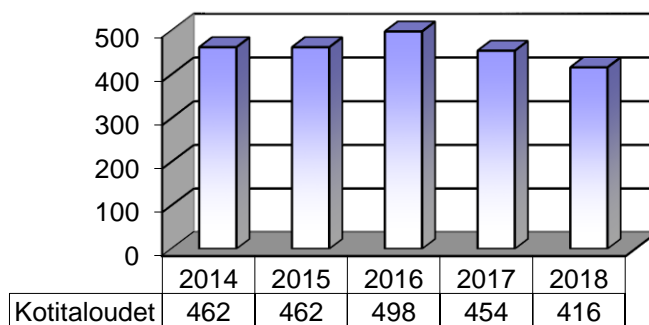
Huolimatta siitä, että kotihoidon asiakkaiden määrä ja kotihoidon käynnit laskivat (n. 2,5%) edelliseen vuoteen verrattuna, lisättiin henkilöstöresursseja kotihoitoon, jotta taattaisiin hyvät edellytykset ikäihmisten kotona pärjäämiselle, koska kotihoidon asiakkaiden hoidettavuus on entistä raskaampi.

Teknologisten turva- ja hyvinvointilaitetekokeilut hankkeen aikana eivät saaneet suurta suosiota kotihoidon asiakkaiden piirissä, mm. asuntoon sijoitettavat turvahälytyslaitteet aiheuttivat niin paljon turhia hälytyksiä, että niistä luovuttiin. Kun kehittämistyötä toteutettiin monella eri saralla, ei resursseja riittänyt turvateknologiapalvelujen tehokkaampaan kehittämiseen.

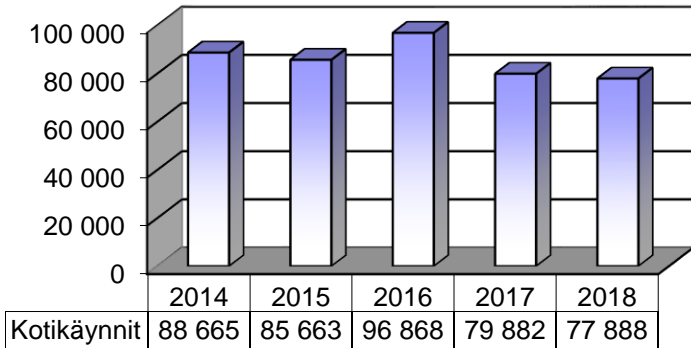
Uutena palveluna syksyllä otettiin käyttöön lääkkeiden koneellinen annosjakelu, ANJA. Palvelua tarjotaan kotihoidon asiakkaille vähitellen, edeten alue kerrallaan kotihoidon aluejaon mukaisesti.

Voimassa olevia omaishoitosopimuksia oli vuoden lopussa yhteensä 102 kpl (103 kpl v. 2017) ja päättyneitä sopimuksia oli vuoden 2018 aikana yhteensä 32 kpl (35 kpl v. 2017). Omaishoitajien jaksamista tukevia palveluja parannettiin toteuttamalla omaishoitajien terveystarkastuksia ja tarjoamalla mahdollisuuden osallistua ohjattuun kuntosaliharjoitteluun. Omaishoitajien valmennukset siirtyivät keväälle 2019.

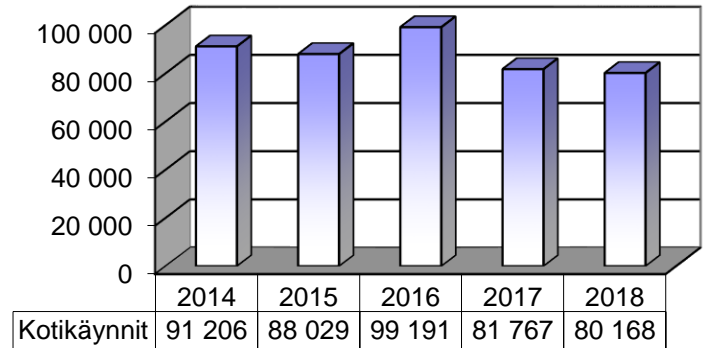
Kotitaloudet kotihoidon ja tukipalveluiden piirissä

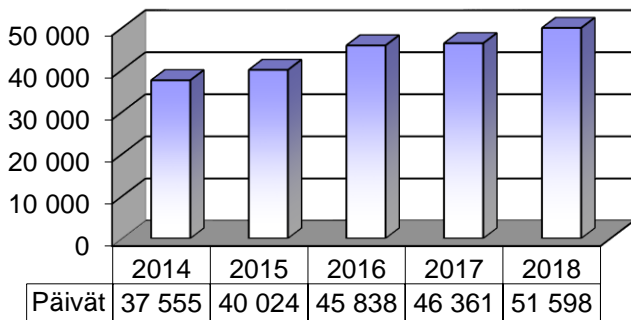
Kotihoidon kotikäynnit

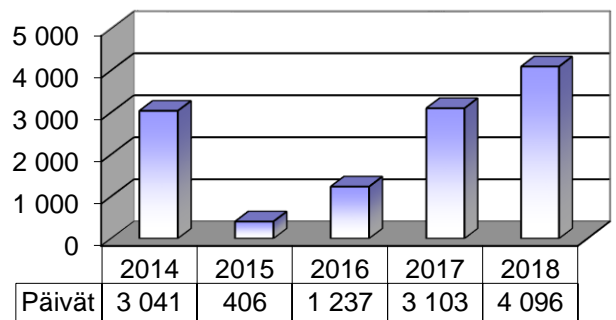
Vanhustyön kotihoidon ja päiväpalvelun kotikäynnit

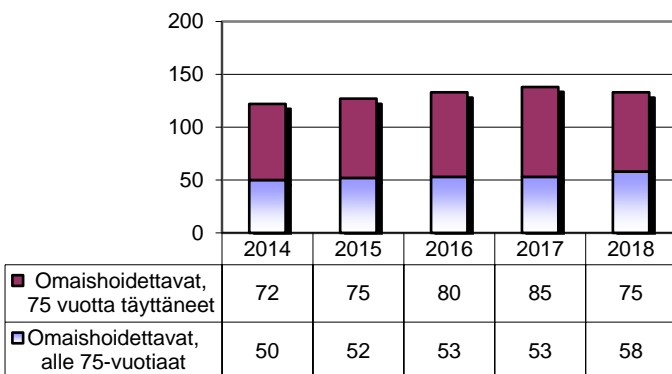
Vanhusten asumispalvelupäivät

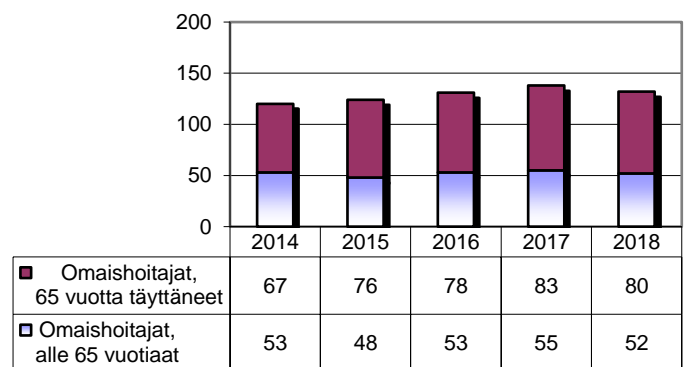
Intervalli- ja kuntoutushoitopäivät

Omaishoidettavien määrä

Omaishoitajien määrä

Veteraanikuntoutus

Veteraanikuntoutusta sai yhteensä 84 veteraania (v. 2017 93) henkilöä, joista miehiä oli 6 ja naisia 78. Laitoskuntoutuksessa kävi 19 veteraania, avofysioterapiaa sai 46 veteraania, kotikuntoutusta 22 veteraania ja jalkojenhoitoa sai 57 veteraania.

Ympäri vuorokautisessa hoidossa olevat vanhukset

	2014	2015	2016	2017	2018
Vanhusten ryhmäkotipaikat	103	131	131	145	128
Vanhusten laitoshoitopaikat	10	10	12	12	13